

8. MAI

Nå må Nygårdsvold kreve seg siktet

HVORFOR KOM 9. APRIL?

Nye avslørende opplysninger gir endel av svaret

Hemmelig avtale om beskyttelse av Østerrike

Privat til 8. Mai fra Paris

Etter hva Deres korrespondent erfarer eksisterer det en hemmelig avtale mellom Østerrike og vestmaktene om en beskyttelse av Østerrike i tilfelle av en invasjon fra Ungarn eller Tsjekkoslovakia.

Denne hemmelige avtale er røpet for noen dager siden av den amerikanske overkommisær i Østerrike, Donnely. Da han forleden kom tilbake til Østerrike etter et besøk i USA, uttalte han bl. a.:

«Vårt ønske er å trekke oss tilbake fra Østerrike, men vi vil ikke dra vår vei før den siste sovjetrussiske soldat har forlatt landet».

En journalist spurte overkommisæren hva det ville hende hvis Østerrike deretter ble overfalt av Sovjet-Samveldets vasallstater, f. eks. Tsjekkoslovakia eller Ungarn, og Donnely svarte:

«Vi er rede til å ta denne risiko. Vi har allerede gitt Østerrike garantier i denne forbindelse!»

Sovjet fikk 19000 nye fly i fjor

Sovjet produserte i 1950 over 19.000 fly, mens USA nådde et antall av 3000, heter det i en artikkel i tidskriftet Aviation Age, telegraferes det fra New York til Stockholms-Tidningen 6. juli. Den russiske produksjonen omfattet 8.200 jagerfly, 3.700 lette og middelstunge bomberfly, 1.200 tunge bombemaskiner, 1.800 transportfly og 4.100 skolefly. Den russiske marine får nå over 22.000 fly av alle typer, og nylig er et hangarskip på 20.000 tonn blitt ferdigbygget, skriver tidskriftet.

Vest-Tysklands tilgodehavender i utlandet

Privat til 8. Mai fra Bonn

I forbindelse med de forberedende drøftelser i London angående Tysklands gjeld, har den vesttyske regjering sendt et memorandum til den vestallierte overkommisjon, hvori det gis uttrykk for det vesttyske parlaments ønske om at det foretas en utlikning mellom den tyske gjeld og de tyske tilgodehavender i utlandet.

Disse tilgodehavender ansettes fra tysk side til mellom 20 og 24 milliarder DM, derav 8 milliarder i materielle verdier og 12—16 milliarder i immaterielle verdier (patenter, lisenser, rettigheter m. v.).

Det er mulig at denne sak først vil bli tatt opp til realitetsbehandling i september, men det opplyses at man i utlandet må være forberedt på at Tyskland vil innta en meget steil holdning når det gjelder verdier som er blitt beslaglagt og disponert i utlandet etter Tysklands sammenbrudd.

USA lover Vest-Tyskland den største makt i Tysklands historie

Privat til 8. Mai fra Frankfurt

På et møte av amerikanske distrikts-offiserer forleden uttalte den amerikanske overkommisær i Tyskland, McCloy bl. a.:

«Et av USA's mål er å styrke Vest-Europas forsvar, ikke bare ved å sende forsvarsmateriell, men også ved å stabilisere de sosiale forhold ved økonomisk støtte. Europas forsvar er utenkelig uten Tysklands deltakelse i stor målestokk. Følgene av denne deltakelsen vil gi Tyskland den sterkeste stilling i Tysklands historie, har hatt i hele sin lange historie».

Den kjente fallskjermgeneral Ramcke sa nå et møte i Schleswig at

Scharffenberg

Den 1. 6. 1951 offentliggjorde «8. Mai» en omtale av «Internasjonal Politikk»s hefte nr. 2 for i år, hvori Oddvar Aas anmelder boken «Tyske skjebnear» av viseadmiral Kurt Assmann. I anmeldelsen siterer herr Aas en uttalelse fra nevnte bok som beviste at det hadde foreligget en forståelse mellom norske og britisk-franske myndigheter før den 9. april 1940.

Den gang «8. Mai» offentliggjorde dette, vakte det atskillig oppmerksomhet, men vi fikk snart forståelsen av at også denne alvorlige sak skulle dysses ned. Imidlertid viser det seg nå at den gamle sannhetskjemper overlege dr. Johan Scharffenberg også hadde vært oppmerksom på saken og hadde tatt spørsmålet opp til grundig studium. Resultatet av sitt arbeide offentliggjorde dr. Scharffenberg i Morgenbladet nr. 160 for 14. 7. 51 og som vi tillater oss å gjengi in extenso:

Viseadmiral Kurt Assmann var den øverste leder av den historiske avdeling i den tyske krigsmarinens overkommando og hadde uinnskrenket adgang til samtlige krigsdag-

bøker, innstillinger og kampberetninger fra den tyske sjøkrigsledelse og alle tilknyttede tjenestesteder og til dem av det tyske utenriksministeriums akter som vedkom marinen. Hele dette materiale, ca. 60.000 bind, ble ført til England og overtatt av det britiske admiralitetet.

Etter krigen ble Assmann innbudt til England som krigshistoriker, han arbeidet 3½ år i London, hvor han fikk adgang også til britisk materiale.

Han skriver selv: «Das hat mich in die wohl einzigartige Lage versetzt, den Ereignissen dieses Krieges von beiden Seiten her auf den Grund gehen zu können.»

Som et ledd i «German Naval History Series» utgav admiralitetet i 1948 en av Assmann utarbeidet avhandling «The German Campaign

Krigshistorikeren, viseadmiral Assmanns arbeider gir etterkrigstidens historieskrivere et skudd for baugen

Den senere tids dokumentasjoner slår bena vekk under alt som heter «rettsoppgjør»

Johan Nygaardsvold

ter som nå er i admiralitetets varetekt. «En del av henvisningene til allierte operasjoner er hentet fra visse britiske kilder, som dog ikke kan bli ansett som helt tilforlidelige for den hele britiske historie er skrevet.

Verket kan derfor bli ansett som autoritativt fra tysk synspunkt, men ikke nødvendigvis med hensyn til allierte operasjoner.»

Med denne svake reservasjon går det britiske admiralitetet god for fremstillingens vederheftighet.

På grunnlag av sine ti års studier har Assmann utarbeidet en inngående framstilling av krigens historie slik han som tysk vitenskapsmann ser den. Dette arbeid

Overlæge Scharffenberg:

«Nødvendigheten av en hensynsløst ærlig offentlig undersøkelse, helst i rettslige former, trenger ikke nærmere grunngivning».

tish forces for transport to Norway. On the 6th February Lord Halifax informed the Norwegian Minister in London that England wished to establish certain bases on the Norwegian coast, «in order to stop the German transport of ore from Narvik». But the British intentions actually went beyond this purpose.

At the meeting of the Supreme Council already referred to the majority of the members, acting under British influence, had wished to extend the Scandinavian operation to include the Swedish ore mines at Gaellivare. At this meeting the view was expressed that action should not be dependent on a Finnish request for help, but should take the form of an independent surprise operation, «in order to save Finland or at least to seize the Swedish ore and the northern harbours». The operation was to be conducted by the British authorities. In the middle of February British and French Staff officers inspected possible places, with Norwegian concurrence. By the beginning of March the Franco-British Expeditionary Force was ready.

A decision to carry out a modified landing operation and form bases in Norway was made on the 28th March, and the departure of the first transports was fixed for 5th April.»

II
«Deutsche Schicksalsjahre», s. 129.

4.100 skolefly. Den russiske marine rår nå over 22.000 fly av alle typer, og nylig er et hangarskip på 20.000 tonn blitt ferdig på Krasnojarsk i Sibir.

Amerikanske baser i Marokko - - og Frankrike

Privat til 8. Mai fra Washington.

Offisielt meddeles at tre amerikanske baser er under anlegg i Fransk Marokko etter avtale med den franske regjering, nemlig i Sidi-Slimane, Nouasseur og Meohra-Bel-Ksir. Ytterligere to andre baser skal anlegges senere. Hovedkvarteret til femte divisjon av de amerikanske bombeflygrupper opprettes i øyeblikket i Rabat. Flyplassen i Cazes i nærheten av Casablanca brukes midlertidig av amerikanerne.

Atlantehavsmaktenes hovedkvarter overveier enn videre spørsmålet om opprettelse av «taktiske flybaser» i selve Frankrike. Disse baser skal brukes til støtte av europeiske kontinentale stridskrefter innenfor rammen av A-paktstatenes felles forsvar. Forhandlingene er innledet mellom den franske regjering og Atlantehavsmaktenes generalstab. Både de marokkanske basene og basene i Frankrike skal foreløpig stå under fransk kommando, opplyses det.

Over 1 milliard dollars til amerikanske flybaser i utlandet

Forhandlinger i gang om baser i Europa innen

A-paktens ramme. 5 eller 7 flybaser i Nord-Afrika

Egypt nekter å delta i den sam-afrikanske forsvarskonferanse

Et Washington-telegram til svenske aviser meddeler at kongressens militærkomite fredag 13. juli godkjente et forslag om bevilgning av 1.071.638.000 dollars til anlegg av flybaser i utlandet. Et forslag om at det skal bygges seks nye flybaser i selve USA og åtte i Alaska, ble likeledes vedtatt.

USA og Saudi-Arabia har inngått en fem-årig avtale om at amerikanerne skal få benytte Dhahran-flyfeltet i Saudi-Arabia. Til gjengjeld har USA gått med på at Saudi-Arabia skal få kjøpe våpen og forsvarsmateriell i USA, likesom amerikanerne har erklært seg villige til å undervise og gi trening i våpnernes bruk. Saudi-Arabia på sin side har erklært at det under ingen omstendighet vil motta krigsmateriell som gaves fra USA, men vil betale for alt.

Den nye amerikanske flybase Nouaceur som ligger omkring 30 km fra Casablanca, ble i følge svenske aviser innviet lørdag 14. juli. Tyve amerikanske superferstninger og jetjagere tok da plassen i besittelse.

nomisk støtte Europas forsvar er utenkelig uten Tysklands deltakelse i stor målestokk. Følgene av denne deltakelsen vil gi Tyskland den sterkeste stilling Tyskland noensinne har hatt i hele sin lange historie.

Den kjente fallskjermgeneral Ramcke sa på et møte i Schleswig at Tyskland ikke kan være med i Europas forsvar så lenge tyske soldater holdes i vestallierte fengsler og underkastes utenlandsk jurisdiksjon.

I våre opplyste tider

I Washington er det for tiden om lag 1500 journalister og korrespondenter som tilsammen sender sine aviser ca. 700.000 ord pr. dag om alt hva storkarene i den amerikanske hovedstad sier, tenker, gjør eller tenker på å gjøre. Journalistenes viktigste oppgave er å være til stede ved presidentens pressekonferanser. Her spørres det hvem, hva, når og hvor, men svært lite hvorfor, skriver det amerikanske tidsskrift Time.

Forandring fryder

Det historiske universitet i byen Halle i Øst-Tyskland har fått et nytt navn. I 257 år har det kjente universitetet båret navnet Martin Luthers Universitetet, men i forrige uke ble navnet forandret til Walter Ulbricht Universitetet — til ære for den tyske kommunistleder.

Halfdn Koht.

Ny uro omkring Rostock-saken

Også nordmenn er interessert

Det angår ikke bare Danmark

Danmarks 9. april har vært gjenstand for en omtale av professor dr. A. W. Brøgger i Dagbladet 7. 7. 51. og han konkluderer med følgende: «Det som for oss er vesentlig, det er svaret på dette spørsmål: Var det en hemmelig overenskomst mellom Danmark og Tyskland allerede før 9. april om at Danmark ikke skulle gjøre motstand mot en besettelse — eller ikke?»

Denne artikkel som vakte røre i den dertil innrettede danske presse ble 10. 7. supplert av Sverre T. Iversen i samme blad og han skriver til slutt: «For det nordiske samarbeides skyld har derfor det norske folk krav på å få rede på hvorvidt en slik avtale virkelig er blitt truffet og dens utstrekning og forpliktelser. Det er ikke lenger nok med avvissende dementier og formaninger om ikke å blande oss i andres saker. For det er ting som ikke bare angår Danmark, det kan også bidra til den fulle oppklaring av vår egen okkupasjons historie. Men det er hertil ting som kan hende igjen».

Dagbladet behandler saken også redaksjonelt og sier bl. a.: «Vi vet at den norske utenriksminister hr. Koht ikke var redd for noe tysk angrep på Norge og at besettelsen kom som et fryktelig og uventet sjokk på oss. Hadde vi visst at den var forberedt, kanskje ventet i Danmark, ville det ha kunnet forandre hele den norske utenrikspolitiske orientering .... det er i tider da krigen for alvor truer, at en har best bruk for samarbeid med naboer. Med Sverige har Norge ingen trygghet for et slikt samarbeid, dertil er interessene for motsatt. Men kan vi virkelig heller ikke stole på danskene? Det er et spørsmål av vital utenrikspolitisk betydning.»

Tidligere utenriksminister Koht tror ikke på dansk-tysk okkupasjonsavtale, sier han, i et intervju i Dagbladet: «Når det gjelder det omtalte Rostock-møtet, så fremgår det jo av de faktiske opplysninger at utenriksminister Munch ikke har vært der på den tiden. Så jeg tror påstandene om en dansk-tysk avtale om okkupasjonen er basert på rykter og er temmelig ugrunnede.»

Ja, slik kan hr. Koht uttale seg, men likeså lite som han var noen forutseende utenrikspolitiker, har han formådd å kikke de danske politikernes i kortene. Vi er for hans vedkommende fristet over evne og gjengir hva en av hans åndsfrønder, Nic. Stang, skriver i sin bok «Demokratisk gjenfødelse», s. 140: «I den kritiske tiden (d.v.s. våren 1940) hadde vi en statssjef som var bedre enn vi

in die wohl einzigartige Lage versetzt, den Ereignissen dieses Krieges von beiden Seiten her auf den Grund gehen zu können.»

Som et ledd i «German Naval History Series» utgav admiralitetet i 1948 en av Assman utarbeidet avhandling «The German Campaign in Norway».

Forordet opplyser at avhandlingen er hovedsakelig bygd på de erobrede tyske maritime dokumen-

fortjente, og vel takket være ham en regjering som viste seg å være omtrent slik vi fortjente den. Bortsett fra utenriksministeren. For ham fortjente vi ikke!»

Om vi ikke helt ut deler Nic. Stangs oppfatning, forteller den allikevel manglene i den regjering som tross alt bærer hovedansvaret for 9. april og for alt det som fulgte.

Hva Rostock-møtet angår, så er mystikken omkring det ennå ikke hevet, men vi henviser for øvrig til hva redaktør Olesen fra Aabenraa har uttalt i vårt blad.

Svensk direktør skamløst av amerikansk okkupasjons soldat

En Stockholmsdirektør Sölve Jakobsson som kom med toget fra Frankfurt, ble gjenstand for et pinlig intermezzo, beretter de svenske aviser. Han ble under reisen overfalt og mishandlet av to amerikanske soldater, og da hverken konduktøren eller stasjonsmesteren i Neumünster, hvor toget gjorde opphold, våget å gripe inn, måtte direktøren avvente neste tog, mens soldatene uhindret fikk fortsette.

Direktør Jakobsson beretter at de to amerikanere som skulle reise til Norge på ferie, i sin alkoholpåvirkede tilstand oppførte seg meget nærgående mot en ung tysk dame, hvorfor han grep inn mot dem. De begynte da å opptre uforskammet mot ham, kalte ham nazist og gikk til håndgripeligheter med kraftige knyttneveslag så blodet fløt. Saken er anmeldt til den amerikanske ambassade i Stockholm. Den har, som rimelig er, vakt stor oppmerksomhet i Sverige.

Jordens folkemengde øker med 60000 pr. dag

Siden århundreskiftet har jordens befolkning øket med 826 millioner mennesker, hvorav Asia har bidradd med omtrent halvparten, opplyser verdensorganisasjonen i Genève. I 1949 var jordens befolkning 2.378 millioner mot 1.552 millioner i 1900. Folkemengden vokser med 60.000 pr. dag.

Den største tilvekst viser Argentina med en økning fra 5 mill. i 1900 til 17 mill. i 1949. Den langsomste økning viser Europa (Sovjet ikke med-

Med denne svake reservasjon går det britiske admiralitetet god for fremstillingens vederheftighet.

På grunnlag av sine ti års studier har Assmann utarbeidet en inngående framstilling av krigens historie slik han som tysk vitenskapsmann ser den. Dette arbeid var opprinnelig planlagt bare for en engelsk utgave i USA og England, men senere besluttet Assmann også å utgi det på tysk.

Arbeidet var avsluttet i juni 1950 og utkom under titelen «Deutsche Schicksalsjahre» hos Eberhard Brockhaus, Wiesbaden 1950. Jeg akter senere å skrive utførlig om dette meget viktige verk, men vil straks rette oppmerksomheten på et avsnitt som krever en norsk undersøkelse.

Spørsmålet er så alvorlig at avsnittet her blir gjengitt fra begge de nevnte arbeider i originalsproget

«The German Campaign in Norway», s. 16.

«At the end of March the German authorities decided to occupy Norway because they considered Allied action imminent, either for landing in Norway or for the interruption of German shipping in Norwegian Territorial Waters. How far did this estimate by the German authorities correspond to the facts?»

As a result of plans made on the 31st January and 1st February, 1940, by the Allied Military authorities the meeting of the Supreme War Council decided on the 5th February to prepare Franco-Bri-

fied landing operation and form bases in Norway was made on the 28th March, and the departure of the first transports was fixed for 5th April.»

«Deutsche Schicksalsjahre», s. 129.

«Auf Grund von Plänen, die am 31. 1. und 1. 2. 1940 in den allerersten Militärbesprechungen ausgearbeitet worden waren, beschloss der Oberste Rat der Alliierten in seiner Sitzung vom 5. 2. in Paris, in Grossbritannien französisch-britische Streitkräfte zum Transport nach Norwegen bereitzustellen. Am 6. 2. teilte der britische Ausseminister, Lord Halifax, dem norwegischen Gesandten in London mit, dass England sich gewisse Stützpunkte an der norwegischen Küste schaffen wolle, «um den deutschen Erztransport von Narvik zu stoppen». Die englischen Absichten gingen jedoch tatsächlich über dieses Ziel hinaus. In der genannten Sitzung des Obersten Rates hatte sich unter englischen Einfluss die Mehrheit dahin ausgesprochen, die Operation Skandinavien auch auf die schwedischen Erzgruben von Gaellivare auszudehnen. In dieser Sitzung hatte sich auch die Ansicht durchgesetzt, die Aktion nicht von einem finnischen Hilferuf abhängig zu machen, sondern sie auch unabhängig davon, im Wege einer überraschenden Operation durchzuführen, um «Finnland zu retten oder doch mindestens die Hand auf

— Forts. side 3 —

De oppsiktsvekkende historiske undersøkelser i Tyskland

Mange hemmeligholdte forhold vil bli klarlagt

Privat til 8. Mai fra Hamburg

Det forberedende arbeide som er satt i gang i Vest-Tyskland for innsamling av et nøyaktig materiale angående den annen verdenskrig og herunder forholdene i de tysk-okkuperte landene, drives etter hva Deres korrespondent nå har anledning til å meddele offisielt av «Deutsche Institut für Geschichte der nationalsozialistischen Zeit».

Det dreier seg om en offisiell vesttysk instans, som finansieres og beskyttes så vel av den vesttyske forbundsrepublikk som de enkelte landene innen republikken. Til tross for at dette institutt skal foreta historiske studier, som forutsetter absolutt vitenskapelig objektivitet, er det en kjent sak at instituttets ledelse er anti-nasjonalistisk innstillet, — som vi også antydte i vårt telegram forleden.

regnet), hvis befolkning i de siste femti år bare er øket med 36 prosent fra 288 mill. til 392. I Europa viser Italia den største økning med 13 mill. fra 33 til 46 mill. mennesker. Så vel Argentina som Italia er rene katolske land.

Det tyske institutt har etter sine forberedende undersøkelser funnet grunn til å søke kontakt med det nye historiske institutt i Oslo, som arbeider under ledelse av cand. philol. Magne Skodvin, og som tidligere har vært omtalt i «8. Mai». I Vest-Tyskland venter man seg atskillig av interesse av det samarbeide som eventuelt kan utvikle seg mellom de to institutter for klarlegging av mange hittil strekt hemmeligholdte forhold fra okkupasjonstiden i Norge.

Det tyske institutt har jo adgang til tallrike tyske vitner, som man i enkelte kretser i Norge helst ville glemme. Som et eksempel anføres at man nå historisk synes å kunne fastslå at Reichskommissar Terboven av «storpolitiske» grunner motarbeidet Nasjonal Samling praktisk talt fra begynnelsen til slutt, mens han på den annen side holdt sin hånd over mektige storindustrielle og kapitalistiske kretser i Norge, som sto i opposisjon til Nasjonal Samling, men samarbeidet intimt med okkupasjonsmakten.

Det kan for øvrig nevnes at Det Tyske Institutt som et ledd i sitt arbeide i den nærmeste framtid vil offentliggjøre «Tischgespräche Hitlers», som ble stenografert ned etter ordre fra Hitler selv.

Redaktør
Arvid B. Arntzen

Forretningsfører
Per Kvenåbo

Utgitt av Interessentskapet 8. Mai

Legg kortene på bordet

Vi har funnet det helt nødvendig å offentliggjøre overlage dr. Scharffenbergs artikkel idet den fullstendig avslører den historieforfalskning som makthaverne helt fra 9. april 1940 frem til i dag har drevet med. De sitater som overlagen bruker fra en avhandling utarbeidet av viseadmiral Kurt Assman viser i uhyggelig grad forspillet til 9. april. På grunn av det alvor som sitatene innebærer for de skyldige i Norges katastrofe har dr. Scharffenberg gjengitt disse på originalspråket. Vi skal her bare gjengi en setning i norsk oversettelse, nemlig: «I midten av februar inspiserte medlemmer av den britiske og franske stab mulige steder med norsk samtykke.» Dette er hentet fra den engelske tekst. Oversatt fra tysk heter det: «I midten av februar besiktiget engelske og franske generalstabsoffiserer i forståelse med norske myndigheter egnede landingsteder.»

Som en vil se av dr. Scharffenbergs artikkel så konkluderer han med: «Nødvendigheten av en hensynsløst ærlig offentlig undersøkelse, helst i rettslige former, trenger ikke nærmere grunngivning.»

Vi går ut fra at når overlagen bruker uttrykkene «hensynsløst ærlig offentlig undersøkelse» må det være i motsetning til de undersøkelser som allerede er foretatt, og som resulterte i æresgasje og borgerdådsmedalje i gull til herr Nygaardsvold, samt et uendelig skryt og et ordensregn som man ikke har hørt eller sett maken til i dette land.

Etter overlage Scharffenbergs artikkel må de herrer betrakte seg som sikket. Med det kjennskap det norske folk har til overlage Scharffenbergs bunnhederlige og sannhetssøkende liv og dertil hans posisjon i Norden, vil det nå bli vanskelig å tie ham ihjel.

Først med disse opplysninger kan man helt ut forstå regjeringens hodeløse flukt og forvirrede oppreden og at det var nødvendig å ofre flere tusen landsmenn for å dekke flukten. En indiskresjon den gang fra de britisk-franske myndigheter ville kunne ha kostet herrerne livet. Nå kan man godt forstå nygaardsvoldsregjeringens jakt på «forredere».

Inntil en undersøkelse av den art som overlage Scharffenberg forlanger, har funnet sted med full anledning til kontroll og offentliggjørelse av dens resultater, bør all rettsforfølgelse mot NS-folk opphøre og soningsavbrytelse for dem som ennå sitter i fengsel, innvilges.

Det vil vel nå kunne sies at overlage Scharffenbergs granskning av forhistorien til 9. april her blir tatt til inntekt for «landssvikerne», men vi føler oss overhevist om at blir nå kortene lagt på bordet, er det siste gang at uttrykket «landssvik» nevnes i forbindelse med NS-folk.

Amerikanerne senket jernteppet for teatersjefen!

Mange gode jøssinger i penibel situasjon

Det har hersket en viss oppstandelse i Akersgata fordi teatersjef Hans Jacob Nilsen og overlage Arne Bruusgård i Statens fabrikktilsyn er nektet innreisetilattelse til USA. Grunnen for den førstes vedkommende sies å være hans kommunistiske sympatier. Dagbladet vet å berette at han «har vært» medlem av Norsk-Sovjet-russisk Sombod og at han «har» sammen med

Bruusgaard. Ekstra pinlig må det føles for norske offisielle representanter som ville være rammet av den samme nektelse hvis de ikke hadde vært beskyttet av sitt diplomatpass!

Hva Mot Dag angår, skriver sovjetbeundrer Nic. Stang i sin bok «Demokratisk gjenfødelse» (Oslo 1945, Grundt Tanum) side 25 i en omtale av

Nytt parti er dannet i Danmark

Mannen som har æren av at Rostocksaken er kommet opp uttaler seg til «8. Mai»

Redaktør Olesen

En av de utenlandske gjester på Forbundets landsmøte i Frol var den danske forfatter og redaktør A. Olesen, Aabenraa. Det er i vesentlig grad red. Olesen som er årsak til at det slør som helt fra 1940 har ligget over hendingene omkring Danmarks besettelse er blitt flenget, slik at offentligheten i dag er blitt i stand til å se iallfall en del av de ting som fant sted før den egentlige besettelse foregikk. Gjennom sin bok «Fra utrykte Kilder» har Olesen lagt frem så sterke beviser for Rostockmøtet hvor danske og tyske forhandlere avgjorde Danmarks og dermed også Norges skjebne, at de vanskelig kan forbigås.

Under en samtale med herr Olesen benyttet vi anledningen til å stille ham en del spørsmål omkring forholdene i Danmark, og da var det også naturlig at vi kom inn på hans kjempearbeide med å frembringe bevisene omkring Rostockmøtet.

I den anledning uttaler red. Olesen at etter at den såkalte parlamentariske kommisjon har avsluttet sitt arbeid, har den overfor departementet innrømmet at dens arbeid ikke har nådd noe resultat. Etter dette kan en med enda større sikkerhet slå fast at de som reiste Rostocksaken også er i stand til å gjennomføre et for Danmark heldig resultat.

At dette ville ha avgjørende innflytelse på den kamp som føres i Danmark mot opprenskningen er innlysende. Likeså vil dette få stor betydning for Norge og Tyskland. Etter hva en har grunn til å tro har den norske regjering ikke vært så uvitende som den har gitt uttrykk for i denne forbindelse, uttaler herr Olesen.

Når en ser på det hele i sammenheng blir en slått av den usannhet som fra første dag av har omgitt denne sak. Jeg vil her bl. a. nevne nå avdøde statsminister Staunings ord om at besettelsen kom som en stor overraskelse for hær.

Vi vet at den danske attasjé i Berlin,

For å kunne nå de mål vi har satt oss har vi allerede gått til dannelse av et politisk parti som har fått navnet Dansk Reformbevegelse. Til å begynne med var våre meningsfeller redde for å være med i denne bevegelse, men etter hvert som opplysningen er skredet frem viser det seg at denne frykt har avtatt. Hvis vi skal kunne hevde oss, må vi frem i lyset, og når vårt arbeid skjer på helt lovlig måte er det ingen som kan legge noen hindringer i veien.

Selvsagt er det bedre for oss å danne et politisk parti enn det er for dere i Norge, og ved neste valg regner vi med å få våre representanter valgt, slik at våre synspunkter kan bli lagt frem på en slik måte at folket vil forstå oss.

Som en liten avskjedshilsen vil jeg si at jeg beundrer sterkt det arbeidet som de i Forbundet og ikke minst «8. Mai» har gjort. Merkelig nok har Norge flere dypttenkende og idealistiske menn og kvinner enn hva vi har i Danmark. Så meget tør jeg si.

De tyske betingelser for deltakelse i det europeiske forsvar

Tsklands «forsvarsminister bak kulisserne», Blank, er vendt tilbake til Paris for å føre nye forhandlinger om den europeiske forsvarsplan. I følge London-telegrammer til svenske aviser har Blank fått strenge ordre om å insistere på det tyske krav om en ny Wehrmacht som omfatter 250.000 vernepliktige. De tyske betingelser grunner seg på en fempunktplan som er oppgjort av Bonn-regjeringens militære rådgivere, generalene Spiedel og Heusinger og som forbundskansler Adenauer har godkjent. De fem punkter er:

1. To-årig tysk verneplikt for å skape en armé på en kvart million mann.
2. Gjenopprettelse av en tysk generalstab.
3. Et tysk krigsministerium i Bonn med en sivil krigsminister.
4. Seks tyske armékorps settes opp, hvert bestående av to divisjoner. De tyske divisjoner foreslås til 12.000 mann, til tross for fransk-mennenes krav om at ingen tysk militær enhet skal være større enn en brigade på 5000 mann. Denne tyske armé skulle i så fall bli større enn de kombinerte engelsk-amerikanske styrker som i følge Eisenhower plan er avsatt for Tyskland og er beregnet til fire britiske og seks amerikanske divisjoner i slutten av 1951.
5. Opprettelse av et nytt Luftwaffe med 2000 fly, hvorav 600 jetfly.

Tallene i det tyske forslag er bekræftet av offisielle britiske kretser. Franskmennene har en rekke innvendinger, men den amerikanske høykommissær i Vest-Tyskland McCloy erklære

ESKIMO innleggssåler

Løse, porøse lærsåler, foret med ullfilt og forsterket gelenk. Holder Dem tørt og varm på føttene.

ESKIMO innleggssåler absorberer fotsved, beskytter strømpen, bindsålen, og bevarer Deres sunnhet.

ESKIMO innleggssåler er uunnværlig i Deres skotøy.

ESKIMO innleggssåler føres i de fleste skotøyforretninger i Norge.

Merk: Alle ESKIMO såler er forsynt med det innregistrerte varemerke ESKIMO på etiketten.

Telefon 33 24 44

Fabrikant og en gros:

HERMAN STØTTUM

Grensen 5/7, Oslo

«Grunnloven ble skjøvet til side»

setter Aftenposten dypt rystet som overskrift over sitt referat av avgiftsdebatten i Stortinget 4. juli og utdyper temaet nærmere i en ledende klageartikkel dagen etter. Bladets omhjørnet for grunnloven er storartet, men hvor var bladets sarte følelse i 1945 da «landssvikforordningen» ble knesatt? Det var kanskje ikke så farlig dengang — da det gjaldt å skaffe «syndebukker»?

P.

Bladet Tidens Krav i Kr.sund

Kristiansundsavisen «Tidens Krav»

— Arbeiderpartiets stedlige organ — har den 12. ds. rykket ut med et sanseløst ubehersket angrep på Forbundet og på «8. Mai».

Målt etter normal journalistisk teknikk er artikkelen så helt ubehjelpelig, at man må ha grunn til å tro at det er ferietid i redaksjonen og at det er visergutten som har plasert seg i bladets lederspalte. Hermed være det imidlertid som det vil. Hovedsaken er at det endelig har lyktes å få avisen til å forlate den pålagte taushetsarena, og til på en så uomtvistelig måte å vise at det er den rene desperasjon som omsider har grepet «de tause menn». Angstens desperasjon.

Det er forståelig at det etter omstendighetene kler Dem i fingrene, herr redaktør, etter å gi «Tidens Krav» de klapsom organet så redegjelt fortjener. Jeg tror likevel ikke De skal bry Dem med det. Et blad som «Tidens Krav» har ikke noen meningsrett blant tenkende mennesker, og har heller aldri hatt det. At den nevnte eleverte lederartikkel snakker om «stinkende kloakk» i forbindelse med Forbundet og «8. Mai», er bare til å smile av. «Tidens Krav» har ansett det nødvendig å dra kumlokket av sin egen private kloakk, og ærlig talt — det er ingen oppfordring for noen fra vår side til å nærme seg på luktehold.

At «Tidens Krav» i sin angstfylte uvitenhet så absolutt undervurderer de krefter som står bak både Forbundet og «8. Mai», er en gledelig foreteelse. Det gjør opplegget så meget lettere fra vår side. En slynge med en kastestein var nok til å felle en Goliat. Det hjalp ikke med karslige armsving, vrenge øyne og hånende ord. Overende bar det trass i alt. A undervurderer sine motstandere gir bestandig bakslag.

La vrovlet i «Tidens Krav» ligge, herr redaktør. Selv blant politiske fellere får ikke bladet tilslutning. Jfr. eksempelvis redaktør Øisangs «Arbeider-Avisa» i Trondheim. De vokter seg vel for å holde agurk-tid der i gården, de forstår ulike meget bedre enn visergutten i «Tidens Krav» hva det her er tale om.

«Det er ingen god avis som ikke lyver», sa Ulrik Olsen, den daværende ordfører i Kristiansund, i 1934. Etter min mening er «Tidens Krav»

ste side et telegram fra sin medarbeider Einar Diesen som har vært til stede ved en presse-mottakelse general Bradley holdt for en rekke nordiske journalister. Det heter i telegrammet bl. a.:

«General Omar Bradley lente seg tilbake i stolen og så tankefullt ut i rommet: — Ja, jeg har studert spørsmålet om det kan bli vanskelig å forsvare Norge og Danmark — jeg studerte det også under mitt korte opphold i Europa for noen måneder siden. Jeg erkjener at det er vanskelig å forsvare de to land. Det er i det hele tatt vanskelig å forsvare flankeland — og da tenker jeg også på Italia. Av hensyn til flankelandene, altså Norge og Danmark, må Europas forsvar strekkes så langt mot øst som mulig — det er grunnen til at jeg ønsker Tyskland med i det felles forsvar!»

General Bradleys uttalelse er meget interessant, fordi den bekrefter at den virkelige problemstilling i Europa nå er gått opp for amerikanerne og at de tar konsekvensene av sin erkjennelse. Men det må ha vært med særdeles blandede følelser Aftenposten offentliggjorde Bradleys refleksjoner. Det er jo ikke mange årene siden bladet med heseblesende iver deltok i hetsen mot og jakten på landsmenn, fordi de hadde den samme oppfatning som den den amerikanske øverstkommanderende nå omsider er kommet til.

Det har hersket en viss oppstandelse i Akersgata fordi teatersjef Hans Jacob Nilsen og overlege Arne Bruusgaard i Statens fabrikktilsyn er nektet innreisetilattelse til USA. Grunnen for den førstes vedkommende sies å være hans kommunistiske sympatier. Dagbladet vet å berette at han «har vært» medlem av Norsk-Sovjet-russisk Samband og at han — sammen med ingen ringere enn Kåre Fostervold — var med i den norske kulturdelegasjon som besøkte Sovjet-Samveldet. Dr. Bruusgaard har vært medlem av Mot Dag.

Særlig for den sistes vedkommende er nektelsen pinlig, både fordi han er statsjensstemann og fordi han skulde til USA for å studere med et Rockefeller-stipendium! Vennen Lange i Utenriksdepartementet er da også ilt til hjelp for å få Washington til å overveie Bruusgaards sak påny.

Det er rimelig at en slik påminnelse om det amerikanske jernteppe må ha en sjokklignende virkning her hjemme hvor så mange av tidens store menn befinner seg i samme båt som dr.

England i dag

Slik som Pravdas utsendte medarbeider ser det

Pravdas medarbeider Majevski som er kommet til London for å intervjue utenriksminister Morrison, har i en korrespondanse gitt sine to millioner lesere et bilde av England i dag, slik det fortøner seg gjennom hans bøger.

«Den amerikanske okkupasjonsens mørke skygge hviler for tiden over hele England, skriver Majevski. Den 4. juli marsjerte amerikanske tropper gjennom London som om de hadde vært i Bonn eller Tokio. Den britiske regjering har fremdeles i navnet styret i Westminster, men et nytt politisk sentrum er oppstått ved Grosvenor Square, hvor amerikanerne har slått seg ned med alt sitt tilbehør, inklusive det hemmelige amerikanske politi. Kensington Garden er mer eller mindre forvandlet til øvelsesfelt for amerikanske militærparader.»

Videre forteller Majevski at amerikanske filmer som bare handler om hvorledes man hater sine medmennsker, dominerer de britiske kinoer, og billige amerikanske bøker som gjør propaganda for tyveri og uærlighet, fyller bokladene, særlig i de fattigere bydeler.

Til slutt påpeker Majevski at innbyggene i en mengde provinsbyer har fått et ekstra problem å hankses med, idet de er nødt til å ta hånd om berusede amerikanere og stoppe deres orgier og jakt på engelske unge piker. (Stockholms-Tidningen 12. juli 1951).

Hørt på bussen:

«Erstatningsdirektoratet» ble jo i sin tid ansett for å være en slik gull-grupe at man måtte sikre seg herr Gull-branson som direktør, har jeg hørt.

— Jo, det stemmer nok det, men pipen har fått en litt annen lyd i det siste. Nå forlyder det i informerte kretser at direktøren — når direktoratet hans har tilbakebetalt alle erstatningene — akter å søke navneforandring og kalle seg Null-branson.

Bruusgaard. Ekstra pinlig må det føles for norske offisielle representanter som ville være rammet av den samme nektelse hvis de ikke hadde vært beskyttet av sitt diplomatpass!

Hva Mot Dag angår, skriver sovjetbeundrer Nic. Stang i sin bok «Demokratisk gjenfødelse» (Oslo, 1945, Grundt Tanum) side 25 i en omtale av etterkrigsdommen etter første verdenskrig: «I Studentersamfunnet er det Mot Dagtid — enda engang lot våre tradisjoner den mest aktive og bevisste delen av vår akademiske ungdom gå til venstre». Det er med andre ord blomsten av våre akademiske ungdom fra de år som nå i sin manndoms dager plutselig ser døren til det forjettede land ble slått igjen like for nesen på seg! Og det akkurat da de for alvor har valgt å spille på «Vest».

Norsk—Sovjet-russisk Samband tel let etter krigen en rekke av Oslos mest prominente herrer som sine medlemmer. Hvor står disse herrer nu, — har de meldt seg ut eller forsøker de å satse på begge hester? «Knappe-tellerne» har det ikke greit i dag! Og Dagbladet, — var det ikke Dagbladet som sommeren 1945 var dydig — eller rettere sagt udydig — forarget over at Oslos damer ikke viste seg like imøtekommende overfor de russiske soldater og offiserer som overfor de vestallierte og oppfordret byens borgere til å åpne sine hjem for russerne og vise dem fornøden gjestfrihet og takknemlighet? Gamle damer snakker hoderystende om den artikkelen den dag i dag.

Nå, tiden er i ulage. Farlig er det å være forutseende (det kan noen og nitti tusen såkalte «landssvikere» bevitne), men like farlig viser det seg altså nå å være ikke å ha vært det! Det kan jøssingene bevitne ...

Obs

Utenrikskrønikk

Capricornia

Det britiske samvelde vil etter alt å dømme innen overskuelig framtid få en femte dominion, Capricornia, som vil komme til å bestå av Syd-Rhodesia, Nord-Rhodesia og Nyasaland. Afrika har hittil hatt fire selvstendige stater: Egypten, Liberia, Abessinien og Syd-Afrika, og nå kommer altså den femte. Navnet Capricornia kommer av at Stenbukens vendekrets, som på engelsk heter Tropics of Capricornia, gjennomskjærer landet.

Befolkningen i de tre kolonier, som skal utgjøre denne stat, består av 150.000 europeere og 6 mill. sorte. De fleste hvite, ca. 130.000 bor i Syd-Rhodesia, mens størstedelen av resten har sitt arbeide ved kobberminene i Nord-Rhodesia.

Opprettelsen av den nye stat vil sikkert komme til å berede den britiske regjering mange vanskeligheter, og som sedvanlig

er det rasespørsmålet som er det springende punkt. Hverken i Syd- eller Nord-Rhodesia er de hvite stemt for å gi negrene politiske rettigheter. Det er som premierministeren i Syd-Rhodesia sa forledere: Man kan ikke gi stemmerett til en mann, som stadig tror at han kan skaffe seg innblikk i fremtiden ved å sprette magen opp på en geit og studere innholdet.

I Nord-Rhodesia lever det en mann ved navn Roy Welinski. Det er en forhenværende polsk tungvektsbokser, som har svunget seg opp ved å organisere de hvite arbeidere og funksjonærer i kobberdistriktet. Han er en fritalende og bramfri mann, som etter sigende regjerer Nord-Rhodesia på den måte, at han hver dag sitter ute på verandaen i sin bungalow, hvor han i ført stripede pyjamas tar i mot folk fra fjern og nær, som kommer til

ham med sine klager og bøyer seg for hans salomonske avgjørelser. Denne Roy Welinski, som har sine arbeideres interesser å ivareta, er sterkt i mot å gi negrene politisk makt. Da jeg kom hit, sier han, at de hverandre. Det har vi vennet dem av med og det kaller jeg framskritt. Vi kommer til å spolere alt, hva vi har utrettet, hvis vi nå begynner å leke med tanken om å gi dem rett til å bestemme hvorledes landet skal styres. — Men det er nettopp denne tanken som de kontorstyrende i London kjeler for. Den britiske koloniminister, mr. Griffith, sa forleden i underhuset, at det er regjeringens plan å begrense den nye stats handlefrihet på et eneste, men til gjengjeld avgjørende punkt, og det angår de innfødtes rettigheter. Disse vil ikke få stemmerett, men de vil få en representant i regjeringen, en minister som ikke kan avskjediges av premierministren, men bare av generalguvernøren som den engelske kronens representant.

De hvite i de tre kolonier legger ikke skjul på, at de misliker dette forslag, og i Syd-Rhodesia er det røster som har hevet seg for at landet heller burde slutte seg til Syd-Afrika og la Capri-

corniaplanen fare. Disse er dog ikke i flertall og britene er sterkt i mot å gå opp i en stat som regjeres av hollandsktalende boere. Minnene fra erobringkrigen for halv hundre år siden sitter ennå i enkelte sinn og verker. En av årsakene til at de tre kolonier vil slutte seg sammen er nettopp dette med boerne, idet de vil bremse for innvandringen sydfra som i den siste tid er øket slik, at antallet av innvandrede boere overstiger innvandringen av briter. Problemene er således mange.

Negrene på sin side er heller ikke tilfreds med den foreslåtte ordning. Riktignok har de innfødte ikke hatt synderlig stor anledning til å si sin mening, men på Gullkysten, hvor det ikke lever hvite kolonister og hvor de innfødte har fått utstrakte politiske rettigheter, har flere av de ledende svarte politikere gitt uttrykk for forbitrelse over det som de kaller Englands forræderi mot deres stammefrender i syd. Og under slike forhold er det ikke lett for kontorpolitikere i London å manøvrere mellom motstridende ønsker og krav. De har hensyn å ta til de om lag 50 mill. negrer, som ligger under den britiske krone, men de må

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

selveste general Omar Bradley i det amerikanske forsvarsdepartementet er enda mer overbevist om betydningen av tysk medvirkning i kampen mot kommunismen. Under den meget talende tittel «Tyskland med for å lette Norges og Danmarks forsvar» bringer Aftenposten for 9. juli på før-

særdeles planede løst. Aftenposten offentliggjorde Bradleys refleksjoner. Det er jo ikke mange årene siden bladet med heseblesende iver deltok i hetsen mot og jakten på landsmenn, fordi de hadde den samme oppfatning som den den amerikanske øverstkommanderende nå omsider er kommet til.

Voldsomme raseopptøyer i Chicago

Bevepnet med bajonetter kjempet nasjonalgardister og politi fredag 13. juli mot en hylende menneskemasse på 4000 personer under de verste raseopptøyer som har forekommet i Chicago på mange år, meddeler telegrammene til den svenske presse. Urolighetene hadde pågått hele uken og skyldtes at en negersjåfør Harry Clark hadde flyttet inn i en leilighet i forstaden Cicero hvor ingen neger hittil har bodd.

Under fredagens opptøyer som varte i tre timer, ble 11 personer såret, derav 3 soldater og 3 politimenn så hårdt at de måtte innlegges på sykehus. Politibilene ble veltet og brennende fakler kastet inn i Clarks leilighet. Brannfolkene måtte forsere en stenbarriere for å kunne slukke brannen. Ni personer ble arrestert. Clark har anmeldt saken og krever 200.000 dollar i erstatning, idet han påstår at han ble mishandlet av politiet da han flyttet til Cicero 8. juli.

Slikt kan altså foregå i «God's own Country» anno 1951.

herr redaktør. Selv blant politiske feller får ikke bladet tilslutning. Jfr. eksempelvis redaktør Oisangs «Arbeider-Avisa» i Trondheim. De vokter seg vel for å holde agurk-tidder i gården, de forstår ulike meget bedre enn visergutten i «Tidens Krav» hva det her er tale om.

«Det er ingen god avis som ikke lyver», sa Ulrik Olsen, den daværende ordfører i Kristiansund, i 1934. Etter min mening er «Tidens Krav» en meget god avis, tilføyde han i samme åndedrett.

Dermed er i grunnen alt sagt.
Helge Grønstad

Begrepet «flukten fra landsbygda»

eksisterer ikke i England, hvor befolkningen tvertimot vil flytte vekk fra de store byer. Over 1 million mennesker er flyttet fra London i de siste 20 år, og den samme tendens gjør seg gjeldende i Glasgow, Liverpool, Manchester og Sheffield. De britiske øyers samlede befolkning er nå 53.327.333, hvorav i selve England 41.147.938 og i Skottland 5.095.969. Økingen i folketallet siden 1931 er 8,6 prosent.

«New York Times» skriver: Vi drepte Mussolini og Hitler og en mengde italienske, tyske og japanske fascister, vi ødela deres land, men vi kunne ikke ødelegge fascismen. Vi må ikke forestille oss, at de totalitære ideer kan utryddes av noe annet enn en bedre ideologi, som hele verden vil anerkjenne.

også erindre at det er de hvite kolonister som har bygget opp det moderne Afrika, og det vil vel når det kommer til stykket veie mest. Under alle omstendigheter vil noen bli misfornøyd, hva det enn skjer, og i mens har den britiske krone sine bekymringer med Syd-Afrika, hvor dr. Malans nasjonalister har makten og hvor det føres en konsekvent rasepolitikk, Apartheidpolitikken, som setter et skarpt skille mellom svart og hvit og som av all makt vil forhindre oppstående av en blandingsrase med alle dens problemer. Her gjør også minnene fra den frie boerrepublikk for et par menneskealdre siden seg gjeldende, og båndene som binder Sør-Afrika til kronen kan til sine tider synes nokså tynnslitte. Men de holder ennå og vil i alle fall holde så lenge premierministeren, den gamle og kloke dr. Malan lever.

Liksom Østen har sine problemer, har også Afrika sine. Det største vil dog etterhånden bli den kommunistiske infiltrasjon. Den er begynt, men når den for alvor ruller som en lavine over de politisk umodne negre, vil det bli mangen politisk knute å løse for dem, som mener fortsatt å kunne regne med Afrika som et naturlig oppland. —

Na ma Nygårds- vold kreve —

— Forts. fra side 1 —

das schwedische Erz und die nordischen Häfen zulegern.¹⁾

Die Leitung der Operation wurde dem britischen Oberkommando übertragen. Mitte Februar besichtigten englische und französische Generalstabsoffiziere im Einvernehmen mit norwegischen Behörden geeignete Landungsstellen. Die Bereitstellung der britisch-französischen Expeditionstruppen war Anfang März beendet.¹⁾

Den tyske fremstilling er litt utførligere, men innholdet er det samme som i den engelske.

Hovedpunktene er:

1. De alliertes øverste krigsråd vedtok i et møte i Paris 5. februar 1940 å forberede avsendelsen av franske og britiske stridskrefter til Norge for å stanse utførselen av svensk malm over Narvik. Flertallet sluttet seg til et engelsk forslag om en operasjon også mot de svenske gruber.

2. 6. februar 1940 meddelte den britiske utenriksminister, lord Halifax, den norske sendemann i London (Colban) at England ønsket å opprette visse baser på den norske kyst for å stanse malmutførselen fra Narvik.

3. I midten av februar 1940 inspiserte britiske og franske generalstabsoffiserer passende landingssteder i Norge under norsk medvirken («with Norwegian concurrence», «im Einvernehmen mit norwegischen Behörden»).

Ad. 1. Det øverste krigsråds forhandling 5. februar 1940 om en ekspedisjon til Norge er en kjennsgjerning. Chamberlain tok for første gang Churchill med til et møte i krigsrådet, se Churchill: «The second world war», volume I, s. 442 flg.

Jacques Minart har i sin bok «P. C. Vincennes» (1945) gitt nærmere opplysninger, således (I s. 186 flg.) om avtalen mellom den engelske general Mackesy og den franske general Audet om planens enkeltheter (målene var Stavanger, Bergen, Trondheim, Narvik i Norge og Kiruna, Gellivare, Boden, Luleå i Sverige).

Ad 2. Innholdet av meddelelsen fra Halifax til minister Colban 6. februar 1940 er ikke offentliggjort på norsk side.

I utenriksminister Koht's hemmelige skrivelse 20. mars 1940 til Forsvarsdepartementet om norsk mineutleggelse het det:

«Sendemann Colban har uttalt at han anser det nødvendig at Norge på en eller annen måte imøtekommer de britiske krav» osv.

En fortrolig innberetning av 16. februar 1940 fra den norske legasjon i Stockholm til Utenriksdepartementet, gjengav et forlydende om en nær forstående «avtale mellom Engalnd og Finland. Det antas at den engelske forutsetning går ut på på samme tid å foreta landsetting i Bergen, Trondheim og Narvik» (faksimile i tysk hvitbok nr. 4, 1940).

Ad. 3. Dette punkt er det alvorligste og det for Norge mest kompromitterende, hvis det stemmer med sannheten.

Det britiske admiralitet må kjen-

Hverken kommunisme eller Arbeiderparti-demokrati

I en artikkel i «8. Mai» («Kjemper vi for eller mot bolsjevismen?») oppfordrer oberstløytnant F. F. Andersen bl. a. til aktiv innsats mot bolsjevismen og å bryte en lanse for det norske demokrati anno 1951. Han mener øyensynlig at vi frontkjempere bør tre støttende til det forsvar som skal verne landet mot kommunismen. Er ikke det et litt for tidlig tidspunkt herr oberstløytnant? Er ikke det en nokså stor ytmykelse for oss som nettopp er blitt straffet for vår frontinnsats mot bolsjevismen? Dessuten vil en sådan aktivistisk beredskap få ytterst farlige konsekvenser for den som blir tatt tilfange av russerne eller kommer til å leve under kommunistisk herredømme. Ved et russisk argrep på Norge, noe man før eller senere må regne med, er det høyst sannsynlig at hele landet i første omgang blir okkupert av fienden. De nordmenn som deltok på Tysklands side i 2. verdenskrig og kommer til å delta på Amerikas side i 3. verdenskrig vil bli likvidert eller må flykte under en russisk okkupasjon.

Ved å stille seg til disposisjon for Hauges forsvarsmakt, aksepterer en Arbeiderpartiets krigspolitikk og kommer til å slåss mot bolsjevikerne mens de ansvarlige drar til England eller Amerika.

Jeg tror de aller fleste frontkjempere er enig med meg i følgende synspunkter:

- 1) Først æresoppreisning og økonomisk erstatning (for soning av regjeringen Nygaardsvolds uduelig og synder) samt opphevelse av tillitstapene. Derpå kan vi eventuelt ta opp spørsmålet om innsats «på den rette siden».
- 2) Arbeiderpartiets krigs- og krisepolitikk er ytterst risikabel og uheldig, og den militære opplæring er så mangelfull at det for en frontkjemper ville være ufor svarlig å føre norske tropper mot bolsjevikerne i overskuelig framtid.
- 3) Det norske folk er ikke tjent med den nåværende militærpolitikk. De fleste frontkjempere tar avstand fra A-pakten og foretrekker et skandinavisk forsvarsforbund.

Den vesentlige årsak til den krise- og inflasjonsperiode Norge er midt oppe i skyldes det elendige tempo på arbeidsplassene, den høyst middelmådige statsledelse og de svære utgiftene til forsvaret. Den tiltagende byråkratisering av samfunnet og flukten

til å gå i oppfyllelse. (M. h. t. den forestående bolsjevisering).

Det psykologiske riktige tidspunkt for sabelasning er derfor ennå ikke kommet, og det kommer sikkert til å skje meget innen den tid. Men når de ca. 250 skjebnefeller som fremdeles er innesperret, får friheten, vil det sannsynligvis være påkrevet å gjøre en innsats for å redde landet fra økonomisk kaos og/eller bolsjevisme. - Hva ville disse kamerater si om vi fylket oss sammen med Den Kongelige Norske Hjemmefront og Hauges tapre grenaderer?

For hvem er det bra at Tyskland gjenopprustes? I hvertfall ikke for tyskerne selv, men utelukkende for Amerika og England. Under neste verdenskrig vil nemlig Tyskland etter alt å dømme bli slagmark og vest-

nen bolsjevisert. Dessuten har tyskerne fått mer enn nok av krig og de ønsker såvíst ikke å rake kastanjene ut av ilden for angloamerikanerne.

Det er Englands og Amerikas uomgjengelige plikt å gjenerobre de tapte europeiske områder og sørge for at Asiens grenser i fremtiden ikke kommer til å gå gjennom Europas hjerte. De fleste frontkjempere vet hvem som har skylden for den latente internasjonale spenning og halve Europas bortforpaktning til Sovjet — og noen kurtise eller fringing til de som tapte freden bør vi derfor avholde oss fra. Det tidspunktet vil imidlertid komme da det må være en dyd av nødvendighet å gjøre en innsats for et nytt og bedre samfunn.

DON.

Danmark åpner portene

Etter et halvt års opplysningsarbeid i 8. Mai later det til at interessen for det danske 9. april begynner å våkne. Professor A. W. Brøgger skyter noen bredsider i Dagbladet og avisen har en kraftig leder om dette særs delikate spørsmål. For alle som har lest «Fra utrykte kilder» er saken klar. De tallrike indisier på at Danmark må ha ordnet seg med Tyskland i tide foreligger leseren objektivt og lidenskapsløst. For å få dømt en ordinær forbrytelse ville der bare kreves en brøkk av disse indisier. Men dette er ikke noen ordinær forbrytelse, det er et fordekt politisk spill, som må interessere Norge spesielt. Det forlyder i dansk presse, at Norge skal ha rettet en forespørsel til den danske regjering om hvordan disse ting henger sammen. Den gransking som i årevis har foregått i Danmark av dette spørsmål er bare en parodi på en undersøkelse. De impliserte i det danske 9. april er satt til å finne ut om de har vært med på noe forræderi. Stauning er død, utenriksminister dr. Munch er også vandret heden og Christian X vil heller ikke kunne eksamineres om hvorvidt han kjente noe til dr. Munchs reise til Rostock.

En ting er på det rene, at uten en fredelig besettelse av Danmark med full adgang til å utnytte de danske transporthjelpemidler, ville det tyske gjeldelsesangrep (som Churchill kaller det) mot Norge ikke vært mulig. En forsinkelse på 10 — ti — timer ville kullkastet alle beregninger for det tyske støt mot nord.

I Dagbladet kan man også lese hr. Koths uttalelse om Rostock-saken. Som ventelig mener han bestemt at Danmark ikke hadde ordnet seg med Tyskland før 9. april. Vår særdeles utenriksminister baserer dette på at Danmark advarte Norge om et mulig tysk angrep. Ja helligt enfold, hvorfor skulle ikke Danmark det, når de

Nei, mine herrer, om dere er så heldige å dø i tide som Stauning og Munch, vil undersøkelsene gå videre. Både det danske og det norske folk har rett til engang å få greie på hva der i lønndom er bedrevet. Kun på den måte vil det gode vennskap, som er av ny dato mellom våre folk, kunne bevares.

At disse ting haster, framgår av det enkle forhold, at det snart kan bli aktuelt for Danmark å få i stand en russisk Dobran-avtale, da Danmark ikke kan forsvares. Da vil Syd-Norge atter ligge åpent for invasjon. Det er jo nylig avgjort at vi skal stole på britisk beskyttelse av vår kyst. Vil England komme til å forsvare oss når de neppe i stand til å forsvare den britiske øy? Danmark stolte ikke på britisk hjelp i krigen 1914—18 og ordnet seg den gang med Keiseren? I 1940 med Hitler av samme grunn og med rette. Vil de denne gang ordne seg med Stalin, når de med sikkerhet vet at Norge heller ikke denne gang vil være i stand til å verge sin sydkyst mot et amfibieangrep over Danmark, men stoler på britisk støtte.

H. F. K.

Standen som stinker

Stanken av de juridisk utdannede personer som har deltatt i rettssviket forpuster luften i dette land. Hva ville publikum si om den norske legeforening ble avslørt i å ha påført folket farlige sykdommer for å tjene penger. Eller om tusener av tannleger ble grepet i med vilje å ødelegge sine pasienters friske tenner.

E. Hoffstad — Urtekommandoen — Blad av llebus historie

200 sider tekst.

16 sider fotos.

En skildring av livet i en norsk konsentrasjonsleir - til daglig, i fest, i arbeid, i lek og sport, i spøk og bitert alvor. Rikt illustrert med fotos fra leir og brakker, interiører og eksteriører.

Pris kr. 12,00 fritt tilsendt.

På grunn av papirsituasjonen kan der bare ekspederes forutbestilte eksemplarer. Adr.: Sofiegt. 12, Oslo.

Ung statstenestemann

fråhaldsmann og ikkje røykjar, med kone og 2 born på 3 og 1 år søker 2 eller 3 roms husvære i eller i nærleiken av Oslo — gjerne mot innskot eller aksje. Sikker betalar med beste referansar. Bill. mrk. «Møblert eller umøbl. nr. 220».

Gårdskar — Altmuligmann

Absolutt pålit., gift mann, eldre eller yngre, får plass hos ung g.br. på triv. sted i N.-Tr.lag. Vedk. må være snekkerkynd., skogs og hestevant. Han må, sammen med kona, påta seg stellet av dyra og forestå nedv. rep. Han må påta seg opp-puss av tilt. leilighet, best. av 2 v. og kj. Videre må han være villig til å delta i alt foref. arb. Kona må kunne avløse hush. på dennes frid. Vanl. naturr. Opplysn. og lønnskr. sendes underskr. innen medio aug.

Guttorm Jermstad,
Skogn st.

KONTOR

Telefon disponibel. Ring 375506 for nærmere konferanse.

Tobakk! L. MARTIN. Frukt!

Gouvernante,

eldre, med godt humør, vil gjerne på landet 3—4 mndr. fra sept. mot privatundervisn. og hjelp m. rep. av tøy.

Bill. mrk. «Nøysom», nr. 242.

En konvensjon som garanterer like lønn for menn og kvinner ble 29. juni vedtatt av den internasjonale arbeidskonferanse i Genève med 105 mot 33 stemmer. 40 unnlot å stemme, blant disse var Norges utsendinger.

Skitt i Norge, leve Toten

Stortinget hadde nylig en større debatt om aluminiumsverket som skal reises på Sunndalsøra.

En representant for Møre og Romsdal uttalt, i følge Aftenpostens referat, «at han ikke lotte seg særlig vel ved å måtte stemme med flertallet. Med mitt syn på Staten som arbeidsgiver, burde jeg ha stemt i mot, sa han, men på grunn av de verdier aluminiumsverket vil tilføre hans fyl-

Hallo Oslo

Hybel, event. full pensjon, søkes hos godfolk i Oslo for en ung mann som skal studere. Hybelbytte med Trondheim kan muligens komme på tale hvis ønskes. Bill. mrk. «20 år nr. 233».

Småbruk — Sørlandet

helst nær sjøen kjøpes. Bill mrk. «Haster — solid nr. 237». . . .

Hybel i Oslo.

Tannlegestudent søker god hybel, helst m. adg. telefon, i Oslo fra 1. sept. eller tidligere. Bill. mrk. «Start på ny nr. 226».

Tilsalgs.

Ein 4 cyl. Fordmotor mod. 1932 (berre sjølve motoren) med nye ventilar og ellers i god stand tilsalgs for kr. 300,—. Passer utmerket til gårdsbil eller båt.

Skriftleg henvendelse til
Jostein P. Kvithaug,
Hildre pr. Aalesund

Kontordame

til bokholderi og fakturaskrivn. Alm.

(faksimile i tysk hvitbok nr. 4, 1940).

Ad. 3. Dette punkt er det alvorligste og mest uanselige i historien, promitterende, hvis det stemmer med sannheten.

Det britiske admiralitet må kjenne til at britiske generalstabsoffiserer var i Norge med dette oppdrag, ellers kunne det ikke tillate en slik påstand i en offisiell publikasjon.

Gamelin og Daladier som Assmann henviser til, nevner ikke noen sådan inspeksjon i Norge.

Den franske marineattaché i Oslo planla i februar 1940 en snartur til Trondheim og Narvik for å skaffe opplysninger (faksimile i tysk hvitbok nr. 4, 1940, den utydelig gjengitte dato synes å være 8. februar).

Orlogskaptein E. A. Steen skriver i en instruktiv avhandling «Storbritannias og Tysklands kapp-løp om Norge i 1940» i «Norsk Tidsskrift for Sjøvesen» (mai 1951 s. 179): «I midten av februar undersøkte britiske og franske stabs-offiserer mulige landingssteder i Norge». Han nevner ikke norsk medvirken.

Nødvendigheten av en hensynsløst ærlig offentlig undersøkelse, helst i rettslige former, trenger ikke nærmere grunngivning.

Johan Scharffenberg

¹Aufzeichnung des Generals Gamelin vom 10.3. 40 (auch Ministerpräsident Daladier an den französischen Botschafter in London, Cor-din, vom 21.2. 40.)

og inflasjonsperiode Norge er midt oppe i skyldes det elendige tempo på arbeidsplassene, den høyst middelmådige statsledelse og de svære utgifterne til forsvaret. Den tiltagende byråkratisering av samfunnet og flukten fra landsbygda samt Arbeiderpartiets manglendé evne til å løse de mest aktuelle samfunnsproblemer — alt dette viser tydelig at Vidkun Quislings forutseende uttalelser kommer

40 øre

På grunn av de stadig stigende omkostninger ved utgivelsen av avisen, har «8. Mai» dessverre sett seg nødt til å forhøye løssalgsprisen med 15 øre. Denne forhøyelse betyr at «8. Mai» fra og med dette nr. koster 40 øre. Våre kjøpere vil kanskje synes at avisen nå blir dyr, men redaksjonen lover å bestrebe seg på å gjøre den vel verd sin pris. Ved denne forhøyelse utliknes også det misforhold at avisen tidligere var dyrere i fast abonnement enn ved kjøp i løssalg.

Man kan kanskje også begynne å nære et håp om at vårt land nå snart skal kunne oppnå et stabilisert pris- og omkostningsnivå.

Skulle situasjonen forandre seg til det bedre, vil prisen selvsagt bli redusert igjen.

hr. Koths uttalelse om Rostok-saken. Som ventelig mener han bestemt at Danmark ikke hadde ordnet seg med Tyskland før 9. april. Vår særdeles utenriksminister baserer dette på at Danmark advarte Norge om et mulig tysk angrep. Ja hellige enfold, hvorfor skulle ikke Danmark det, når de selv ingen risiko løp, men hadde sitt på det tørre. Til og med at Stauning og hans drabanter fortsatt skulle få regjere. Da er jo vanligvis en partipolitiker fornøyd. Mener herr Koht at Danmark skulle notifisert Norge om at det hadde sltt på det tørre. Hvorledes stiller det seg med hr. Koht selv. Var det ikke slik at en viss «plageånd» overlede dr. Johan Scharffenberg måtte hjelpe ham med å få litt av sannheten om det norske 9. april fram i 1950. At hr. Koht etterhvert vil få mere hjelp tviler jeg ikke på.

Man har selvsagt rett til å gjøre seg opp sin personlige mening på basis av tilsvarende norske indisier vedrørende Nygaardsvold-regjeringens underlige opptreden den 9. april. Jeg nevner bare at minene ikke ble lagt ut, at der ikke ble mobilisert, at våre befestninger hadde ordre om ikke å skyte på engelske krigsskip eller fly. Ja, Danmark har full anledning til å svare Fei for deres egen dør, Vi har ikke svindlet mer enn dere.

Her kommer vi inn på det som måtte interessere en hver nordmann. Hva kjente de danske politikere til, med hensyn til Norge og en mulig bindende avtale med England. Ville Danmark redde seg fra å bli utslettet med full viden om at Norge spilte sammen med England. Er det derfor professor i historier Halvdan Koht så lettvis kan uttale seg? Han ønsker hvis dette skulle være tilfelle, at enhver undersøkelse som kunne bringe dette for en dag bør hindres.

forpester luften i dette land. Hva ville publikum si om den norske legeforening ble avslørt i å ha påført folket farlige sykdommer for å tjene pennger. Eller om tusener av tannleger ble grepet i med vilje å ødelegge sine pasienters friske tenner.

Juristene har gjort det som verre er. De har bolsjevisert rettsstaten. Har ikke vi som sitter med de urkomiske dompremisses grunn til å le av en velutdannet dommerstand, som har latt seg skremme til å skrive tøv. Dommere hvor kun den sorte kappe kan symbolisere sortekunster.

Er gjennomsnittseigheten så stor blant det norske folk som den øyensynlig er hos de med juridisk utdannelse så ser det trist ut. Hvor mange jurister har våget å protestere mot rettssvindelen? Er det flere enn en kan telle på fingrene?

Ja, vi kan ynkes over en slik stand, som nå befinner seg øst for «jern-teppet».

Vi hadde ikke ventet dette. At våre politiske makthavere ville gripe til et hvert middel for å unngå selv å bli avslørt forbauser ingen lenger. Man vet jo nå at dette var nødvendig for ikke selv å bli hengt. Men juriststanden kjempet jo ikke for livet, men bare for et ekstra og kortvarig levebrød.

Nå som den lille professor fra London har stått frem i kordøren og toet sine hender kunne tiden være inne for et alminnelig knefall. Herre tilgi oss, det var så lite trette i landet under det tyske velde, så vi måtte vente med profitten til frigjøringen kom. Vi tilgir dem så gjerne, men det vil ta generasjoner med hederlige jurister hvis standen atter skulle ønske å nyte anseelse.

Var det ikke en idé, at dommerstanden under «rettsoppgjøret» nå fikk hvile ut. Lot dem få pensjon.

En representant for Arbeiderpartiet uttalte, i følge Aftenpostens referat, «at han ikke følte seg særlig vel ved å måtte stemme med flertallet. Med mitt syn på Staten som arbeidsgiver, burde jeg ha stemt i mot, sa han, men på grunn av de verdier aluminiumsverket vil tilføre hans fylke, ville han likevel stemme for innstillingen.»

Altså: Han mener tiltaket er galt. Men fordi det gale tiltaket formodes å være til beste for hans fylke (!), er det riktig.

I politikk enda mer en ellers bør enhver sak sees under den størst mulige synsvinkel, og sunn fornuft tilsier at en mindre interesse viker for en større. Dette har alltid vært et av de bærende prinsipper i NS, og blant annet var det vår hensikt å skape en ramme for statsstyret som kunne gi friere spillerom nettopp for dette prinsippet. Hvis det hadde lyktes oss, ville det ha blitt en umulighet at et medlem av nasjonalforsamlingen kunne stå fram og pointere at nå akter jeg å la et fylkeshensyn gå foran et rikshensyn. Kan noen nekte at det ville ha vært et vesentlig framskritt?

Cand.

ADENAUER TIL U.S.A.

Den amerikanske regjering akter å innby den vesttyske forbundskansler Adenauer til en konferanse i Washington.

Det høres kanskje flott ut, men gjenreisningen av rettsstaten er verd det. Forsvarsbudsjettet bør bidra. Domstolene blir i fremtiden mere verd enn kanoner. En rettsløs stat er intet å ofre ungdommen for. Kun sikre og uavhengige domstoler kan demme opp mot at politikerne knekker folket.

Hildre pr. Aalesund

Kontordame

til bokholderi og fakturaskrivn. Alm. kontorarbeid i Oslo. Ansøking med attestkopi og evt. referenser.

Bill. mnrk. «Kolonial en gros» nr. 228

Hushjelp i Oslo

Enslig dame i Oslo, moderne aksjeleilighet vestkant, søker fra 1. sept. frisk og flink hushjelp, gjerne i satt alder. Bill. merk. «Enslig nr. 235».

En arbeidsvillig ung gutt

kan få plass på en middelsstor gård i Østfold. Send opplysninger og lønnsforlangende til

Borghild Baastad,
Båstad p.o.

Agenter

ansettes distriktvis på provinsjonsbasis for innarbeidelse av metode til kald- og varmkonservering i vacuum av frukt, bær og andre næringsmidler uten kjemikalier, overdreven sukkertilsetning eller kostbare nyanskaffelser. Resepter. Demonstrasjon.

Ing. H. Knoph,
Nygaardsgt., Fredrikstad

Sir Oswald Mosley:

Bløft og sludder

England har sjelden vært oppe i et større rot enn i denne persiske oljestrid. Tory-Labour-regimet stiller England ansikt til ansikt med alternativene — Tap og ydmykelse eller krig, uten noe å slåss med. Det er kriminelt å sette sitt land i en slik stilling. Hvorledes har dette foregått? Svaret er at de to partiers kombinerte utenrikspolitikk har ført trinn frem mot ulykken.

1. Broderkrigen mot Tyskland, som delte det ødelagte Europa, med det resultat, at det gjorde Russland til den sterkeste landmakt både i Europa og i Asia.

2. Den øyeblikkelig avrustning etter krigen, med det resultat at Russland ble overmektig og England avmektig.

3. At den engelske regjering fortsatte å opptre som om England var en sterk makt, på tross av at de hadde gjort den til en svak.

4. At man var stor i kjeften og tyranniserte perserne, mens det var deres eneste sjanse å komme til en rimelig ordning for det ble vanskeligheter, og forsøkte ved vennskapelig og konstruktiv politikk å bygge

«8. Mai»

kronikk 27. juli 1951

en bufferstat mellom engelske interesser og Russland.

5. Utfordre Russland i det område, som er det mest sårbare — for man var opprustet til å føre en effektiv krig hvorsomhelst på jorden.

6. Konsekvensene av den engelske politikk er å ha frembrakt en situasjon, som kan føre til krig uten å ha midler til å kjempe den.

7. På denne måte konfronteres England med de før nevnte alternativer: Tap og ydmykelses eller muligheten av katastrofal krig.

Kjemp eller forsvinn

Slutten på det hele er en politikk bestående av bløft og sludder. Toriene som ikke er ansvarlige for regjeringens handlinger serverer den nødvendig bløft, mens arbeiderpartiet som har ansvaret, varter opp med sludderet.

Endog «Times» var ute av stand til å gjette om noen av partene virkelige mente å slåss eller stikke av, etter å ha lyttet til den forvirrede debatt i Underhuset.

Sir Oswald Mosley

Vi har nå bare et kort å spille ut i den persiske konflikt. Det er praktisk talt umulig å redusere eller å frakte og derved bringe på markedet all denne oljen, uten i samarbeid med England. Uten at denne oljen blir distribuert på en skikkelig måte vil Persias økonomi ta mer skade enn Englands. Derfor har min politikk vært, at man skulle yte Persia både vennskap og hjelp til effektivt å bygge ut den moslemske verdens uavhengighet. Dette har alltid vært den eneste riktige politikk. Eng-

land foretrakk vennskap med Moslems fiender. På tross av alle de feil den britiske regjering har begått er min politikk den eneste mulige. Enhver prat om å bevare de britiske oljeinteresser i Persia ved hjelp av maktmidler er bare tåpelig tale. Det er en Tory-ønskedrøm fra den imperialistiske fortid, som deres egen politikk forrådde og ødela. Det er mer enn tåpelig, det er farlig. For det kan frambringe en krig under de verst mulige omstendigheter for England. Og hvis denne bløft drives for langt, kan den hurtig og meget lett fremkalle krigen.

En utfordring mot Russland.

Dette område er opplagt Russlands mest følsomme punkt, fordi Anglo-Amerikanske baser i Persia ville bringe fientdilige luftstyrker innen rekkevidde av Russlands egne vitale oljekilder. Derfor vil Sovjets reaksjon sannsynligvis bli mere voldsom enn i noe annet område. Og på den annen side, er det område England minst kan vente full amerikansk støtte. Å utfordre Russlands mest vitale område, uten amerikansk støtte, for å ivareta de kapitalistiske oljeinteresser, vil sette kronen på det idioti som britiske statsmenn i den senere tid har innlatt seg på. I tillegg til den vanlige sinnssvake prat om krig, når en nettopp har avvepnet England, kommer valget av det verste krigsteater, den dårligste krigsårsak og den svakeste utgangsposisjon. Dog har begge de gamle partier ennå en gang tøvet seg bort og kommet opp i den

situasjon som gir dem valget mellom den ytmykelse de allerede har pådradd seg eller en krig som også kan følge. Kan ikke England nå endelig lære hva selv «Times» nå begynner å forstå i denne sak. Lærdommen går ut på, at bløft uten det er makt bak, er reversen av en realistisk politikk. Det er nødvendig å prate mindre og gjøre mere for å bli sterk. For det annet er det nødvendig å avgjøre klart hva man ønsker å gjøre og hva man kan utrette med de midler man har for hånden. La oss endelig en gang ta for oss faktorene i den riktige orden. La oss ruste hurtig, og la vårt første mål være å redde Europa. Inntil vi har styrke til å greie det, la oss ikke henfalle til andre eventyr. Endog når vi er sterke nok, la oss da avgjøre ganske klart hva som er nødvendig for Europas liv og sky alt annet. På annet vis vil vi sløse vekk kreftene og da kommer krigen ganske sikkert.

På glattis

Endag en av Labour-partiets «ekspert» som ble gjenstand for bifall i «Times» ble beveget til å si under parlamentsdebatten følgende:

«Kanskje det vil komme til å fremgå av historien at en av de største feil som den vestlige verden har begått er at man har tillatt at så meget av våre vepnede styrker er blitt trukket til Korea, mens det virkelige farlige og såre punkt i denne verden ble liggende ubeskyttet.»

Times, fredag 22. juni 1951.

På denne måte skliir våre motstandere under trykket av begivenhetene, over til min politikk «Forsvar og hold Europa — Ut av Asia».

Men fremdeles tenker noen av dem, at man burde ta en krig på den persiske oljetvist, hvis slik folk kan beskyldes for å tenke i det hele tatt.

Vi svarer: Hvis De ønsker krig, hva skal de kjempe med og for? På grunn av de gamle partiers kriminelle forrederi står vårt land avvepnet. En krig med Persia kan kun svekke oss ytterligere i forsvaret av Europa. Ja, sannhet Europas forsvar har så lenge vært forsømt, at enhver svekkelse vil kunne føre til Europas undergang i løpet av få år.

Hvorfor skal vi ta denne risiko? Svaret er for å få redde oljen, som for største delen kan skaffes annetsteds fra. Under enhver omstendighet er ikke tapet av oljen så katastrofalt som tapet av Europa ville være ved en unødvendig og uforberedt krig.

En 3dje verdenskrig behøver aldri å finne sted hvis vi følger en klar og besluttsom politikk, som jeg skal gjenta i noen få ord. **Forsvar og hold Europa — forlat Asia.** Vin muhamedanernes vennskap ved å støtte dem i deres kamp for frihet og selvstendighet. Derved blir disse folk en buffersone mellom Asia og Europa. I mellomtiden sett opp rustningstempoet, ikke for å angripe, men for å forsvare Europa.

Prat mindre og gjør mere.

OSWALD MOSLEY

Er De idag en tilfeldig leser av «8. Mai» så bli imorgen en fast abonnent.

Nye mystifikasjoner omkring aluminiumsverket på Sunndalsøra

Forberedes et nytt millionprosjekt uten stortingets vitende?

Vedtaket om aluminiumsverket på Sunndalsøra er Arbeiderpartiets siste knefall for «kapitalismens høyborg i vest». Partiets første mann, landets statsminister, reiste personlig til USA for å kjøpslå om et nytt stykke av folkets frie odelsjord. «På gunstige betingelser», heter det i dag. Men overfor folket selv forties disse betingelsene, og vår demokratiske nasjonalforsamling ble tvunget til å strø sand i et skjøte de aldri hadde sett.

På Nordmøre mottas aluminiumsverket med blandede følelser. Arbeidsliv og beskjeftigelse hilses selvsagt med glede. Men i det nye bysamfunnet vil ingen kunne bygge sine hjem i trygghet, så lenge grunnlaget for selve eksistensen ikke tåler dagens lys. Det er tvilen, mistilliten, som i dag preger stemningen på Nordmøre, og for regjeringen Gerhardsen er det i alle fall ingen tvil om at grunnvullen faller.

Nye ting er desuten kommet i tillegg, nye fortellinger, som i høg grad er med og retter sykelyset mot de såkalte «betingelser». På Vågbø i Tingvoll, om lag midtveis mellom Kristiansund og Sunndalsøra, er ett eller

annet stortilet prosjekt under emning, omgitt med den samme hemmelighetsfullhet som realitetene om aluminiumsverket. Mellom Vågbø og Holmeide har det funnet sted en tomteavhendelse som omfatter et så betydelig areal som 100 mål. Det er så vidt en vet Tingvoll kommune som har formidlet overdragelsen, uvisst til hvem — og til hvilket formål. Det ser for øyeblikket ut som om det dreier seg om statshemmeligheter i ordets beste forstand. Hverken ordføreren eller lensmannen i Tingvoll kommune har hittil våget å løfte det aller minste på sløret, og det er ingen grunn til å tro at det er privatinteresser som kan diktere de kommunale myndigheter til slik taushet.

På det veldige arealet som her er avhendet, har det i sin tid vært utpekt tomt til en prosjektert impregneringsfabrikk, — en byggeplan som forlengst er frafalt. Den gang ble området i Vågbø betegnet som særdeles godt skikket til industrielle formål. Myra er forlengst tørrlagt og sammensunken, og gir i dag tilstrekkelig fast grunn til tungbebyggelse. I områdets nærhet ligger et større vann, som vil sikre vannforsyningen til et hvilket som helst industrielt behov. Området har sentral beliggenhet med lett adkomst til fjorden, og utom dette dreier det seg om det eneste høvelige tomteareal i vid omkrets som ikkje gjør det nødvendig å gå til ekspropriasjon.

Hvilken plan er det som her er under utvikling. — Av hvilken art er denne planen, når det ikke engang kan gis en beroligende orientering gjennom lokalpressen?

Mann og mann imellom antydes både dette og hint, og det pekes på kjennsgjerninger som ikke kan bestrides. For vår del ønsker vi imidlertid ikke å kommentere denne siden av saken på det nåværende tidspunkt.

Desto sterkere vil vi understreke hvordan hemmelighetene og utrygghetsfølelsen omkring det fremtidige aluminiumsverket, ytterligere skjerpes ved nye fortellinger og hemmelighetskremerier, — uten omsyn til de mennesker som skal bygge et bysamfunn og samtidig sin egen framtid på disse premisene. Hvis virkelig folkets tillit har så liten verdi for regjeringen Gerhardsen, er det all grunn til å betvile verdien av hans forsikringer om «gunstige betingelser».

Marskalk Pétain

døde den 23. ds. 95 ar gammel, etter å ha vært bevisstløs i tre døgn.

Krig er forretning —

At krig er forretning — og god sådan — for en del av våre medmennesker, er en gammel sannhet, selv om de borgerlige aviser har pleiet å være taktfulle nok til å overse det. Men tidene forandres. Da skipsreder Alf Gowart Olsen fra Stavanger forleden vendte hjem med Oslofjord, var det første og øyensynlig eneste spørsmål han ble møtt med av Aftenpostens Bergenskorrrespondent:

— Blir det krise i shippingsbransjen nå når freden er i utsikt?

Heldigvis kunne hr. Olsen trøste b'adet med at han ikke trodde det. Gudskjelov!

S.

1 milliard dollars pr. uke

USA's økonomiske stabilisator, senator Johnston har meddelt i senatet at regjeringen akter å fortsette med et «mobiliseringsprogram som koster 1 milliard dollar pr. uke» for å bygge opp den frie verdens våpenmakt så den kan hindre kommunistenes aggresjon. En våpenstillstand i Korea minsker ikke behovet for de 10.000 millioner dollar regjeringen krever i økede skatter.

Man skylder kanskje de levende hensyn, men de døde kun sannheten

8. Mai Resolusjon

Til Norges Storting!

Under Forbundets landsmøte på Nordtun i Frol ble det den 9. juli 1951 enstemmig besluttet å rette følgende henvendelse til Stortinget:

Den 20. mars 1950 tillot vårt Forbund seg å sende Stortinget en redegjørelse for Forbundets syn på etterkrigsoppkjøret og hva som dermed står i forbindelse, bl. a. beskjeftigelsesmulighetene for de tidligere NS-medlemmer. Senere har man supplert denne henvendelse med tre andre, nemlig av 18. og 20. januar samt av 9. april d. å.

Om disse henvendelser har man intet hørt.

Forbundets landsmøte vil ærbødig be Stortinget om hurtigst mulig å ta de spørsmål som de nevnte henvendelser berører, opp til drøftelse.

Såvel almenheten som også domstolenes syn har i en vesentlig grad endret seg når det gjelder oppgjørsspørsmålet, men ennå er det i det sjuende fredsår titusener av norske landsmenn og deres familier som lever under de mest trykkende — og til dels nedverdiggende — kår, fordi de ble undergitt rettslige forføyninger med hensyn til frihet, stillinger og formue på en tid da viktige sider av forholdet ennå ikke var tilstrekkelig belyst. Det tjener ingen hensikt å legge skjul på at det stedfundne oppgjør

rummer meget både av urimelighet og av direkte urett. Forbundet har under sin virksomhet kommet etter mange eksempler på rystende skjebner, der straffevirkningene har fått spille inn på en måte som ikke på noen måte samsvarer med det faktiske gjerningsinnhold.

Det er vel og bra nok at myndighetene eksempelvis tar seg av displaced persons av fremmede nasjonaliteter og hjelper dem til menneskeverdige kår, deter likeledes både human og vakkert at man stadig bygger ut dyrevernet og bl. a. sikrer dyrs liv under offentlig befordring, men desto skarpere trer misforholdet fram når man til samme tid skyver fra seg tanken på og ansvaret for de hundrede tusen landsmenn som tynges av til dels upåregnelige følger av oppkjøret, og som det mer enn noe burde føles som en plikt for samfunnsledelsen å bringe tilbake til menneskeverdige kår igjen.

Så innstendig vi kan vil landsmøtets deltakere henstille til Stortinget snarest mulig i høstsesjonen å gi plass for den bebudede «debatt om landssvikoppkjøret på bred basis» slik at man kan vinne fram til større klarhet over de av vårt Forbund reiste spørsmål enn hva nå er tilfelle.

Nordtun i Frol, den 9. juli -51

Tilfellet Kemritz

«8. Mai» har fått tallrike anmodninger om å gi en nærmere redegjørelse for «Tilfellet Kemritz» i Tyskland, som har stått ganske kort omtalt tidligere. Vi har henvendt oss til vår korrespondent i Bonn, som har sendt oss følgende eksklusive beretning:

Bonn, privat til «8. Mai»

Hele Vest-Tyskland har gjennom flere uker vært i opprør over «Tilfellet Kemritz» og bølgen har ennå langt fra lagt seg.

Dr. Kemritz var under den annen verdenskrig major i Abwehr og kom i sovjetrussisk fangenskap etter krigen. Påfallende tidlig, allerede høsten 1945, ble han løslatt av russerne og åpnet en sakførerforretning i Berlins østsektor, like ved sonegrensen mot Vest-Berlin. Denne praksis brukte han som skalkeskjul

for å lokke tyskere fra Vest-Berlin til Øst-Berlin, hvor

hemmeligheter, som han deretter overleverte til den amerikanske etterretningstjeneste. Amerikanerne lovet ham til gjengjeld straff-frihet for hans virksomhet som lokkedue for russerne.

Den tyske nasjonalforsamling — Forbundsdagen i Bonn — har beskjeftiget seg med «Kemritz-saken» og har krevd offisielt at amerikanerne skal oppheve sin beslutning om straff-frihet for dr. Kemritz. Overkommisær McCloy har imidlertid forholdt seg taus.

I mellomtiden er dr. Kemritz forsvunnet fra Homburg.

UKEN

SOVJETREGJERINGEN

har sagt seg villig til å levere tilbake 11 tonn persisk gull, som under krigen var deponert i Moskva. (Die Zeit nr. 27/51).

SVENSK STÅL FOR 7,8 MILL. KR. TIL TYSKLAND

Den vesttyske forbundsregjering importutvalg har utstedt nye importlisenser for i alt 2,8 mill. dollar. Den største importposten gjelder jern og stål fra Sverige for 1,1 mill. dollar.

ENGLANDS STØRSTE FAGFORENING

Transport- og Grovarbeiderforbund, som har 1,3 mill. medlemmer, har på sitt årsmøte nektet å støtte regjeringens opprustningsprogram.

REKORDUNDERSKUDD I ENGLANDS HANDEL

Underskuddet i Storbritannias utenrikshandel var for juni måned 151 mill. pund eller det største som noensinne er notert. Til sammenlikning kan nevnes at gjennomsnittstallet for månedene januar-mai var 81 mill., mens det tilsvarende tall for 1950 var 29 mill. pund.

400 TYSKE SKOGSARBEIDERE SKAL SIKRE STOCKHOLMS VEDFORSYNING TIL VINTEREN

For å sikre Stockholms brenselforsyning med ved til vinteren vil de svenske myndigheter engasjere 400 tyske skogsarbeidere. De skal komme til Sverige i slutten av august og skogeierforeningen i Värmland og Uppland skal sørge for innkvartering.

TYSKE FLYKTNINGER FRA ØSTSONEN

Ødela fredag 6. juli fullstendig en utstilling kalt «Polens gjenoppbygging» som var arrangert i Hamburg av en kommunistisk forening. Utstillingen viste bl. a. en rekke fotografier fra Warszawas gjenoppbygging, som i virkeligheten utførtes av tusenvis tyske slavearbeidere.

FLYVENDE KAVIAR GJENNOM JERNTEPET

Etter 11 års stillstand er den russiske kaviareksport til England gjenopptatt, idet to tonn er blitt fløyet fra Leningrad til London. Kaviaren leveres på omkring 250 kr. kilo, og det beregnes at en halv sandwich med kaviar på restaurantene i Westend vil koste mellom 15 shilling og et pund

U.S.A. FORLENGER TJENESTETIDEN

President Truman ga ordre til å utvide tjenestetiden med et år for alle medlemmer av de væpnede styrker, som ellers skulle ha vært hjemsendt mellom 8. juli 1951 og 1. juli 1952.

Demokratisk middag

Sikkerhetsrådet har holdt en «storpolitisk middag», som avisene kaller det, på Waldorf Astoria i New York. Antagelig for sikkerhetens skyld spiste man på gulltallerkener. Porselen har jo så lett for å gå i stykker om det skulle oppstå meningsforskjell. Dagbladet kan til og med avsløre for sine undrende lesere at hver kuvert kostet 500 dollar — eller over 3500 kroner! Flott må det jo være i Oslo — skatteteknikk — rikeste avis!

De svenske aviser er mer nøkterne, de kan fortelle at de 38 deltakere i middagen måtte betale 50 dollar hver. Det høres jo litt rimeligere, selv om et slikt beløp må strekke til til middagen for både en og to måneder for en alminnelig skattebetalende demokrat i Norge.

Gerhardsen.

Under rubrikken «Spørsmål og svar» finner vi i «Tønsberg Blad» følgende:

Spm.: Har Gerhardsen vært medlem av Kommunistpartiet?

Svar: Ikke av Norges Kommunistiske parti, men av Det norske Arbeiderparti i en periode da det i enhver henseende var et klart kom-

Det britiske admiralitets vurdering

I forbindelse med sin artikkel i Morgenbladet nr. 160, gjengitt i dette nr. av «8. Mai», skriver dr.

ship or aircraft which infringed the neutrality of the country. However, according to reliable reports this

Spm.: Har Gerhardsen vært medlem av Kommunistpartiet?

Svar: Ikke av Norges Kommunistiske parti, men av Det norske Arbeiderparti i en periode da det i enhver henseende var et klart kommunistisk parti. Under en langvarig splittelse i arbeiderbevegelsen, som begynte å vise seg omkring 1911 og slo ut i åpen strid i 1921, delvis fordi Kominterns ledelse i Moskva hadde krevet blind lydighet og hel underkastelse av den norske arbeiderbevegelse, hørte Gerhardsen hele tiden til den fløy som tok navnet Det norske Arbeiderparti, og som var helt kommunistisk innstiltet, bortsett fra at det ikke helt ut ville underordne seg Moskvas direktiver. I dette parti var Gerhardsen sekretær (Oscar Torp formann) fra 1923, og i lovene het det da om partiets formål at det ville «føre arbeidernes klassekamp frem til det sosialistiske samfunn gjennom proletariatets diktatur og etter kommunistiske retningslinjer». Den vesentlige forskjell mellom dette parti og det som offisielt het kommunistpartiet, var at det siste ble stående i Komintern, mens DNA brøt ut. Samtidig ble det dannet et sosialdemokratisk parti i opposisjon til DNA's linje med «direkte aksjoner», åpen klassekamp, «proletariatets diktatur» og andre utenomparlamentariske midler. I dette parti var Magnus Nilssen formann og Olav Oksvik sekretær. En samling mellom DNA og Norges Sosialdemokratiske Arbeiderparti fant sted i 1927 etter sterkt påtrykk fra fagorganisasjonen. Men det var først i 1936 at Arbeiderpartiet tok klart avstand fra diktatur og direkte kamp i et prinsipp-program.

Spm.: Har Arbeiderbladet noen gang vært kommunistisk?

Svar: Ja, under ovenfor nevnte splittelsen fra 1921 til 1927 var Arbeiderbladet under Martin Trammels ledelse, hovedorganet for Torps og Gerhardsens arbeiderparti med kommunistisk program.

Slutt på den engelske sosialisering

Det engelske arbeiderparti tenker på inntil videre å oppgi alle nye sosialiseringplaner, i følge de retningslinjer som er trukket opp i partiets nye valgprogram. Arthur Deabin, lederen av Englands største fagforening med 1,4 mill. medlemmer, uttalte i et foredrag nylig: Hvis regjeringen lar landet gå til valg i oktober og forlanger ytterligere sosialisering, vil arbeiderpartiet lide dundrende nederlag. La oss ikke bedra oss selv!

KOMINFORM,

de østeuropeiske kommunistpartiers hjernetrust, skal ha til hensikt å flytte sitt hovedsete til Wien. Det har tidligere ligget i Bukarest. Østerrikes kommunistiske parti har i den siste tid leiet eller kjøpt et stort antall kontorer, leiligheter og villaer, men har ikke villet si hva de skal brukes til. I Wien mener man, at denne byen skal benyttes som et nytt springbrett for aktiviteten, idet hovedkvarteret foran jernteppet vil ha større sjanser for å svekke motstanden mot sovjets politikk. —

vurdering

orie, 2014

I forbindelse med sin artikkel i Morgenbladet nr. 160, gjengitt i dette nr. av «8. Mai», skriver dr. Scharffenberg den 20. juli 1951 i samme blad under ovenstående tittel følgende:

I admiralitetets avhandling «The German Campaign in Norway» (kfr. Morgenbladet nr. 160) heter det (s. 19) om den norske regjeringens forholdsordre før 9. april 1940:

«All forces had been intructed, trough a statement by the Norwegian Government, to open fire immedietaly on any foreign war-

ship or aircraft which infringed the neutrality of the country. However, according to reliable reports this order was not to apply to British ships or aircraft.»

Den norske regjering gav ordre om øyeblikkelig å åpne ild på ethvert fremmed krigsskip eller fly som krenket landets nøytralitet. «I henhold til pålitelige meldinger var imidlertid denne ordre ikke å bruke overfor britiske skip eller fly.»

Det er admiralitetets vurdering, offentliggjort 1948.

Johan Scharffenberg.

Åpent brev til prof. dr. jur. Kristen Andersen

Fra Alexander Lange

DETTE er et u-skarpsindig brev med noen små spørsmål. Jeg innbilder meg at De, grunnet en sympatisk, humanistisk legning, som juridisk professor og rettslærer har vært plaget av en viss menneskelig og vitenskapelig uro i de senere år?

Jeg har lest med interesse i dagspressen Deres velskrevne innlegg, som delvis stammer fra antydde humanistiske oppkomme?

Juridiske professorers og andre lovkyndiges offentlige utgydelser eller t a u s h e t i disse år er for observatører av stor interesse!

Enhver av herrerne har jo sitt kjære personlige patent i omgangen med den varme grøten....

Jeg har festet meg med den varme interesse for løytnant Danielsens forsvaret! Interessen er sen, og ble ikke vist fra det hold da det gjaldt «lands-svikernes» forsvaret! Her måtte man værsågod ta sin forsvaret fra et av hjemmefronten godkjent utvalg. Var det ikke så? Jeg har ennå ikke sett noen fra det jur. fakultet konfrontere «oppgjøret» med f. eks. straffeprosessloven, for ikke å snakke om Grunnloven! ELLER TAR JEG FEIL HER?

Er meget takknemlig for korrigerer. For undertegnede stod alltid før HR-dommere og jur. prof. som personer hvis jur. kval. og rettsinn man aldri dro i tvil! Ja, det var jo holdningen overfor Thinn og konsorter. Den eneste overlevende av denne type er i mine øyne Jon Skeie. Det har jo vist seg at hans mot og rettsinn holdt følge med hans juridiske kapasitet. Jeg sikter først og fremst til hans vilje og evne til å lese loven slik den vitterlig står skrevet!!

Dere i det juridiske fakultet har etter min ringe mening også et frykkelig ansvar for den andenæsiske nyskaping i norsk strafferett:

DET STRAFFRIE MORD

Jeg sikter til det faktum at iskalde strebere og VA BANQUE-spillere, tildels i den fremmede makts tjeneste du vet, — har greiet å skape en slik rettsforvirring blant almuen — at et mord ikke er ett mord, — unnatt når det er utført av «landssvikere, nazister og tyskere» ....

Såvidt en vet har hverken De eller noen annen i fakultetet offentlig hevet sin stemme for en betryggende, offent-

lig undersøkelse av de mord og ugjerninger som her tillands ble begått av dem som stod på den «rette» siden.

Dermed er dere medskyldige i norsk retts katastrofale forfall! Tror De at gjerningsmenn av det kaliber det her siktes til, ganske og aldeles har innstillet virksomheten? De og Deres har ikke lagt mange pinner i kors for at de skulle gå over i annen virksomhet....

Jeg skal nevne et konkret tilfelle: Idealisten, norskdomsmannen og fridoms mannen Knut Knutson Fiane ble etter minutiøs planlegging skutt fra bakhold utenfor Majorstuveien 18 i Oslo om morgenen ca. kl. 08.05 den 21. september 1944.

Ikke minst takket være det jur. fakultets «holdning» er dette feige og gemene mord lagt ad acta, og ingen av dere har interessert seg for hvordan det er gått med enken — fru Alvide Knutson Fiane....?

Det å være juridisk professor kan da ikke være fullbragt i og med forelesninger etc.?

Viktigere må det være å bære rettens fane fram foran folket, ikke minst i en tid full av planmessig forvirring og mørklegging....

Består fakultetet bare av trette kynikere og vitsmakere?

Kunne det ikke nå nesten lønne seg å «omerindre» loven, som det heter i det byråkratiske tungemål?

Jeg hilser med glede Deres artikkel i Dagbladet 14. juli 1951 om «Høyesterettsdommer Schjelderup og norsk straffeprosessrett».

De går der — riktignok temmelig platonisk løs på den rette.... En farlig mann.... Hittil....

Litt hykkelsk virker på undertegnede Deres sluttbemerkning:

«....og jeg går ut fra at han svarer i tillit til at det eneste jeg ønsker er å bli innvidd i den saklig sanne erkjennelse av vår straffeprosesslov. Hvis Ferdinand Schjelderup ikke skuffer meg på dette punkt, vil jeg være dypt takknemlig. For det er særdeles pinlig i den stilling jeg har, ikke å være faglig på høyden i et så vitalt spørsmål.»

Deres artikkel inspirerte meg til dette brev! Håper at disse løse linjer

gen. Påfallende tidlig, allerede høsten 1945, ble han løslatt av russerne og åpnet en sakkførerforretning i Berlins østsektor, like ved sonegrensen mot Vest-Berlin. Denne praksis brukte han som skalkeskjul

for å lokke tyskere

fra Vest-Berlin til Øst-Berlin, hvor de ble arrestert av det sovjetrussiske politi. Blant dr. Kemritz' ofre finner man ikke et eneste tidligere medlem av NSDAP, derimot den tidligere UFA-direktør i København, Jürgen von Hake, en tidligere borgermester ved navn dr. Danneberg, som i sin tid ble avsatt av nasjonalsocialistene, en vitenskapsmann o.s.v. De fleste av dr. Kemritz ofre er omkommet i konsentrasjonsleire i den tyske østzone.

Da dr. Kemritz forsto at hans virksomhet som sovjetrussisk lokkedue ble mer og mer kjent i Berlin, lukket han sin sakkførerforretning i Berlin og åpnet en ny sakkførerforretning i Homburg, ikke langt fra Frankfurt a. Main, altså i den amerikanske sone i Vest-Tyskland. Her ble han

arrestert av det vesttyske politi i november 1950, sikket for bortføring av mennesker, men senere løslatt mot kausjon inntil hovedforhandlingen. Til de vesttyske myndigheters store overraskelse forlangte plutselig de amerikanske politimyndigheter å få utlevert alle dokumenter i «Kemritz-saken» og en tid senere erklærte den amerikanske statsadvokat i Berlin at etterforskningen mot dr. Kemritz var innstillet. Det ble innrømmet at Kemritz hadde medvirket til at flere tyske statsborgere var blitt arrestert av NKWD, men hans medvirkning var ikke rettsstridig sett ut fra okkupasjonsmaktens standpunkt.

Denne erklæring var så meget mer overraskende, som en hel del av dr. Kemritz ofre på forhånd var gransket av de amerikanske myndigheter for så vidt angår deres forhold til NSDAP og samtlige var bosatt i Vest-Berlin, altså i den franske, engelske eller amerikanske sone og ikke i den sovjetrussiske.

Den amerikanske overkommisær McCloy's juridiske avdeling sendte deretter ut en ny erklæring, som gjorde den amerikanske statsadvokats oppreden mer forståelig. I denne nye erklæring het det at dr. Kemritz hadde ytet et verdifullt bidrag til Vestens sikkerhet.

Sannheten om den omstridte dr. Kemritz ser derfor ut omtrent slik:

Dr. Kemritz har uten tvil oppnådd å bli løslatt fra sovjetrussisk krigsfangenskap så tidlig som i 1945 ved å stille seg til disposisjon for NKWD som spion. Så snart han ble løslatt tilbød han det amerikanske CIC sine tjenester for å dekke seg i ryggen. I den følgende tid tilfredsstillet han russerne ved å utlevere tyske etterretningsfolk og vitenskapsmenn. Denne virksomhet gjorde det uten tvil mulig for ham å trenge inn i NKWD's

fra en outsider ikke faller aldeles på stengrunn, og at man ser livstegn....

Oslo, 15. juli 1951

Med venlig hilsen

Alexander Lange.

har krevet offisielt at amerikanerne skal oppheve sin beslutning om straff-frihet for dr. Kemritz. Overkommisær McCloy har imidlertid forholdt seg taus.

I mellomtiden er

dr. Kemritz forsvunnet fra Homburg.

hvor hans villa bevoktes av amerikansk militærpoliti.

Et ganske interessant trekk ved denne sak er at den stedfortredende amerikanske aktor ved Nürnberg-prosessene, dr. Robert Kempner — har opptrådt som dr. Kemritz forsvarer.

Bjørnviksaken

Den 10. juli hadde Dagbladet en artikkel om forhenværende statsadvokat i landssviksaker, i Buskerud, høyesterettsadvokat Bjørnviks utuktige afferd like overfor kvinner som han mente han i kraft av sin stilling hadde makt over.

For oss som har kjennskap til saken er det ingen hemmelighet at det er generalkonsul P. Harsem som ved en privat granskning virkelig avslørte denne mann. Det er derfor ingen klink innen NS som har hatt noe med denne sak å gjøre, og vi tillater oss derfor med dette å si fra at det er ingen som helst hevnaksjon som her er satt i scene. Dette håper vi at den norske dagspresse forstår.

I lengere tid har generalkonsul Harsem hatt kjennskap til de handlinger som statsadvokat Bjørnvik hadde gjort, og i Buskerud fylke var dette meget godt kjent og folk var rystet over at intet ble gjort. Men de det gjaldt var redde for å uttale seg om en mann som satt i en så høy stilling.

Da Harsem ved et tilfelle fikk klarhet over at ryktene i virkeligheten var sanne, fant han at det var hans plikt å bringe saken inn for påtalemyndigheten.

Saken er nå kommet så langt at til og med Dagbladet har funnet det formålstjenlig å ta den opp. Hva resultatet blir eller om det blir noe resultat i det hele tatt, vites ikke.

Professor Skeie 80 år

LØRDAG 21. juli fylte professor Jon Skeie 80 år. Han er en av vårt lands mest fremstående juridiske vitenskapsmenn, og har satt dype spor etter seg i den norske juridiske vitenskap.

Skeie har deltatt meget i den politiske debatt, og han har vakt stor oppmerksomhet ved sin selvstendige og skarpe tenkning.

Da landssvikanordningen ble kjent og skulle til å praktiseres i 1945, var han den første som på rent juridisk grunnlag tok avstand fra den og betegnet den som helt ulovlig og grunnlovsstridig. Etter hvert som tiden er gått er flere og flere av landets mest fremtredende jurister gått over til hans juridiske fortolkning av landssvikanordningen, og vi føler oss forvisset om at når tiden kommer vil Jon Skeies syn i dette spørsmål bli detseirende.

U.S.A. FORLENGER TJENESTETIDEN

President Truman ga ordre til å utvide tjenestetiden med et år for alle medlemmer av de væpnede styrker, som ellers skulle ha vært hjemsendt mellom 8. juli 1951 og 1. juli 1952. (Politiken 8. juli).

JAPAN VIL HA OLYMPIADEN I 1960

Et telegram fra Tokio til svenske aviser meddeler at Japan vil søke om å få overtatt arrangementet av Olympiaden i 1960.

EN DOMSTOL I KIEL

har dømt et medlem av parlamentet i Bonn, Wolfgang Hedler, til 9 måneders fengsel, fordi han i offentlig foredrag har fornærmet jøder og motstandskjempere under Hitler-tiden, bl. a. de som deltok i attentatet 20. juli.

En parlamentsrepresentant for det nyfascistiske Remerpartiet er dømt til 4 måneders fengsel for fornærmede uttalelser mot fire medlemmer av Bonn-regjeringen.

I EN RAPPORT

til generalsekretariatet i det østtyske SED-partiet meldte statssekretæren i det øst-tyske helsedepartement at over 5 mill. mennesker i Øst-Tyskland lider av tuberkulose, hvorav 1,9 mill. av akutt tuberkulose.

I rapporten het det videre at dette i de fleste tilfelle skyldes underernæring.

Heslig råhet i soldateropplæringen i Danmark

Det danske blad «Revision» skriver i sitt siste nr.:

«Det har før vært omtalt i bladinnlegg at hjemmevernet lærer at en hjemmevernsmann skal dreie sin jernbeslåtte hæl rundt i en fallen motstanders ansikt, men denne råhet synes likevel å stå tilbake for den «lærdom» ordinære danske soldater erverver i hæren.»

Bladet gjengir så et innlegg av en Anna Rasmussen i «Fyns Venstreblad» for 28. juni i år, hvorav vi tillater oss å hitsette følgende:

«Det er også ganske meningsløst at de unge menn skal på sesjon før de er fylt minst 21 år. Forøvrig har den utdannelse de får i soldat-tiden intet med sund fornuft, kristendom eller kultur å gjøre, hvilket følgende sitater fra «Haandbog i Nærkamp til Brug for den danske Hær» beviser: «Spark mot motstanderens skritt eller mage, og når han er ukampdyktig, fortsettes med spark i ansiktet.» «Kvelertak led-saget med kne i skrittet.» «Overfall bakfra med nyrestøt på ubevepnet mann.» «Kniven støtes ned i skulderen bak nakebeinet ned i pulsåren.» «Kniven føres opp i underlivet opp mot hjertet, best resultat under beltestedet.» «Det anbefales ennvidere å dreie kniven rundt, etter at den er stukket inn i motstanderens øyne, og han sparkes i skrittet.» «Man holder ofret for nesen og munnen, presser hans hode tilbake og stikker kniven inn i halsen under øret.» «Det kan ikke påpekes ofte nok at man endelig ikke må vise medlidenhet.»

FORBUNDET

Da forbundssekretæren i tiden framover vil bli opptatt med organisasjonsarbeidet i distriktene, skal det tilsettes en sekretær til å forestå det daglige kontorarbeid ved sekretariatet. Juridisk utdannelse eller erfaring i administrarbeid ønskelig, dertil god skriveferdighet. Søkere må være sikret husvær i Oslo eller omegn. Søknad med lønnskrav sendes hurtigst til Forbundets sekretariat Kierschows gate 5, Oslo.